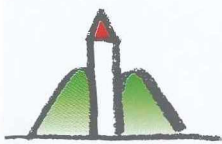

ŠTEVILKA 38
20. september 2002

LIPNICA

Glasilo Občine Moravske Toplice

UVODNIK

38. številka Lipnice izhaja, še preden se je zaključilo praznovanje 6. praznika Občine Moravske Toplice. Temu dogodku – prazniku – je namenjen dobršen del časopisa z županovim zapisom in poročili s prireditve, zajeti pa skušamo tudi življenjski utrip okolja, kakor se kaže v gospodarskih dejavnostih, delovanju društev in organizacij; življenje ob meji je zadnje tedne zaznamoval revolt prebivalcev Prosenjakovec ob naselitvi romske družine. Dogodek opisuje in o njem razmišlja Bojan Peček. Z zapisom dipl. san. inž. Štefana Smodiša z Zavoda za zdravstveno varstvo in župana zaključujemo tematiko o pitni vodi.

Pred vrati so lokalne volitve. Naslednja številka Lipnice bo vsa posvečena predstavitvi kandidatov za župane in kandidatnih list za občinski svet. Pravila predvolilnega oglaševanja v Lipnici objavljamo na deveti strani te številke.

Ludvik Socič, urednik

NAGRAJENCI OBČINE ZA LETO 2002

PRIZOR S PODELITVE NAGRADE IN PRIZNANJ – prejeli so jih: prof. Jože Vugrinec iz Bogojine (naziw Častni občian), kmetovalec Avgust Podlesek iz Norsinec (Nagrada občine), lončar Alojz Bojnec iz Fillovec (Velika zahvalna listina, posmrtno), aktivista Jože Drvarič iz Ivanec in Štefan Kuhar iz Moravskih Toplic (Priznanje). Na fotografiji sta še župan Franc Cipot in podžupan Jožef Matis.

SVEČANA SEJA OBČINSKEGA SVETA

FOTO: LUDVIK SOČIČ

Svečane seje sveta so se poleg svetnikov udeležili številni gostje, med drugimi tudi častna občana Jožef Kuhar in mag. Geza Erniša.

RASTLINJAK »GREDE« ODPRT

FOTO: GEZA GRABAR

V okviru prireditev ob 6. občinskem prazniku je bil namenu predan rastlinjak »Grede« v Tešanovcih.

MLADI ORAČI

FOTO: GEZA GRABAR

Štefan Cigüt, Dušan Ozvatič in Tomaž Nemeč so odlično nastopili na državnem prvenstvu.

110 LET PGD MOTVARJEVCI

FOTO: GEZA GRABAR

Gasilci Motvarjevci so proslavili visok jubilej – 110-letnico delovanja.

VAŠKE IGRE V KRNCIH

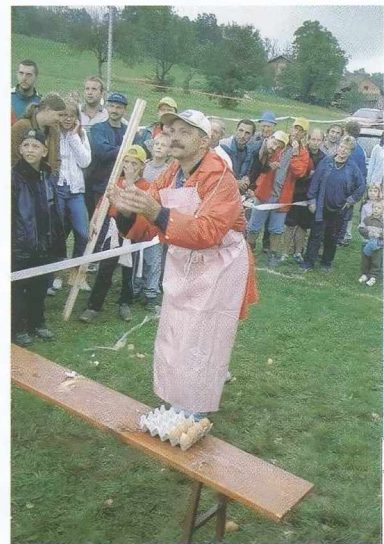

FOTO: LUDVIK SOČIČ

V Krncih so v začetku avgusta potekale 7. vaške igre občine Moravske Toplice.

KROŽIŠČE V MORAVSKIH TOPLICAH

FOTO: LUDVIK SOČIČ

V Moravskih Toplicah je bilo namenu predano sodobno krožišče, s priključno cesto z osrednjega parkirišča Naravnega parka Terme 3000.

FOLKLORNI VEČER V BOGOJINI

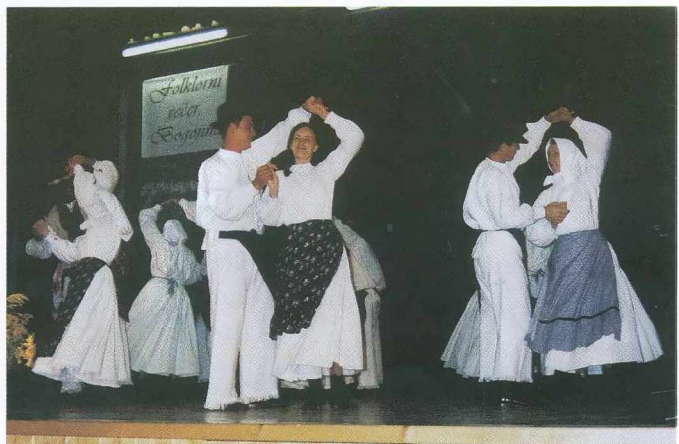
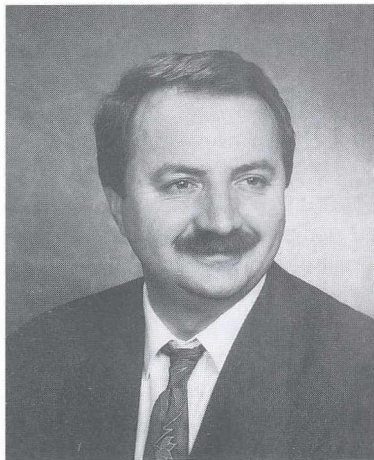

FOTO: GEZA GRABAR

Bogojina – letošnje Košičeve dneve kulture so sklenili s folklornim večerom, na katerem je nastopilo kar sedem folklornih skupin.

Franc Cipot, župan

RAZMIŠLJANJE OB PRAZNIKU NAŠE OBČINE

Praznik občine je priložnost, da damo priznanje tistim, ki so pomembno prispevali k vesplošnemu razvoju in napredku našega območja na različnih področjih dejavnosti – od kulture, gasilstva, lončarstva, gospodarstva do delovanja v lokalnih sredinah in se jim na ta način zahvalimo ter simbolično oddolžimo za ves njihov dosedANJI prispevek k našemu lepšemu in bogatejšemu vsakdanu.

Izrabljam priložnost in uvodoma tudi ob tej priložnosti vsem iskreno čestitam! Prejemniku naziva Častni občan, velikemu kulturniku, profesorju Jožetu Vučurcu iz Bogojine.

Zahvalno listino, mojstru ljudske umetnosti, lončarju Alojzu Bojnecu iz Filovec, po smrti izročeno svojem.

Letošnjemu nagrajencu občine, gospodarstveniku in kmetovalcu, Avgustu Podlesku iz Norsinec.

Prejemnikoma občinskih priznanj, velikemu gasilcu Štefanu Kuharju iz Moravskih Toplic in pobudniku različnih lokalnih interesov Jožetu Drvariču iz Ivanec.

REZULTATI NA PODROČJU GOSPODARSTVA IN KMETIJSTVA

S formalnim prevzemom steklenjaka v okviru projekta GREDE Tešanovci se končuje prva faza zelo pomembnega načrta prestrukturiranja našega razdrobljenega kmetijstva. To pa je smer, ki bo lahko ob pametnem trženju kvalitetnega pridelka, zasnovanega na ekološki in okolju prijazni pridelavi, v prihodnje dajala možnost ponovnega oživljanja malih kmetij, ki bodo – ustrezno povezane – zanimive tako za pridelovalce zaradi dohodkovnih motivov kot za kupce zaradi zdrave prehrane. Blagovna znamka »Prekmurska zelenjava« postaja ob prekmurskem jabolku in sadju, prekmurski šunki in seveda prekmurski gibanici eden od temeljev bodočega gospodarskega razvoja pokrajine ob Muri.

Pri izgradnji steklenjaka, ki je po mnenju strokovnjakov lahko nosilec razvoja določenih vrst zelenjave v našem okolju (predvsem paradiznika), smo uspeli izkoristiti več kot 200 mio SIT nepovratnih sredstev iz programov PHARE in državnih skladov, sami v občini pa dodali v zadnjih treh letih prek nakupa zemljišča in infrastrukture dodatnih 50 mio SIT. K temu pa je potrebno prišteti tudi več kot 90 mio SIT sredstev nove zadruge GREDE Tešanovci, ki je v širšem smislu koristnik in občinski ter širši nosilec razvoja zelenjadarstva.

Naše gospodarsko najpomembnejše področje je vsekakor turizem, ki beleži ravno v letošnjem letu izjemne rezultate, kar zadeva ustvarjene prenočitve novih, predvsem nazaj k naravi usmerjenih turistov, in tistih, ki želijo na novo spoznati našo lepo krajino. Opazno veliko več je turistov, ki se po našem območju vozijo s kolesi in se zanimajo za naše kulturnozgodovinske, naravne, arheološke in druge znamenitosti. Ljudem prijazno okolje, predvsem pa dobri in prijazni ljudje – torej mi sami – je bogastvo, ki nam daje tudi v prihodnje na tem področju veliko ali morda največ razvojnih možnosti.

Na področju turizma smo v občini lahko ponosni predvsem na lepo urejeni naravni park Terme 3000 v Moravskih Toplicah in v tem sklopu novih 7 igralnih polj za GOLF. Ta postaja vedno čvrstejši del ponudbe, ki ne sme manjkati v nobeni pomembnejši turistični destinaciji.

V sklopu TIC-a, ki uspešno povezuje vse turistične subjekte v naši občini in tudi širše, bo letos odprt prenovljeni objekt turističnega centra v Selu, ki bo postal izhodiščna in informativna točka za turizem na vzhodnem delu Goriškega. Veliko pomembnih vlaganj je bilo v okviru zasebnih iniciativ v Andrejcih, Moravskih Toplicah, Ivanovcih, Bogojini, na Suhem Vrhu in tudi v drugih krajih, tako da se je število prenočitvenih in gostinskih zmogljivosti spet precej povečalo, s tem pa tudi delež tistih, ki vidijo v turizmu realne možnosti za svoj osebni in skupni razvoj. Pri vseh teh vlaganjih občina sodeluje predvsem posredno, saj se učinki novih cest, vodovodov, kanalizacij in drugega urejanja

okolja ter delo različnih vzpodbujevalcev razvoja turizma, pri katerih je občina intenzivno vključena, vidi le na dolgi rok in jih ljudje, ki stalno živimo v določenem okolju, običajno niti ne zaznavamo, zaznavajo pa jih gostje, ki prihajajo k nam v vedno večjem številu. Rezultat teh prizadevanj je ponavadi najbolj viden v statističnih podatkih, ki pa so – kot sem že prej omenil – za turizem pri nas zelo vzpodbudni.

K pozitivnim pridobitvam na gospodarskem področju je potrebno prišteti tudi povečano število obrtnikov in podjetnikov v občini in predvsem njihova velika vlaganja v lastni razvoj dejavnosti, saj vemo, da je bolj kot na velike proizvodne sisteme potrebno računati z manjšimi in bolj prilagodljivimi gospodarskimi subjekti. Veliko tradicije in velikih nosilcev v občini na tem področju sicer nimamo, so pa posamezniki in obratovalnice, ki imajo dobre zamisli in cilje, in želimo si le, da bodo ob skromni pomoči, ki jo lahko namenja občina ob sodelovanju državnih vzpodbud, sami čimprej dosegli zastavljene cilje. V sektorju malih podjetnikov zunaj turizma se je letos veliko vlagalo predvsem v Motvarjevcih, Tešanovcih, Martjancih in v nekaterih drugih krajih.

6. PRAZNIK OBČINE MORAVSKE TOPLICE

6. do 22. september 2002

PROGRAM PRIREDITEV

Petek, 6. september 2002 – Moravske Toplice
SVEČANA SEJA OBČINSKEGA SVETA

Sobota, 7. september 2002 – Tešanovci
OTVORITEV RASTLINJAKA »GREDE«

Petek, 13. september 2002 – Selo
OTVORITEV INFORMATIVNEGA CENTRA TIC

Sobota, 14. september 2002 – Moravske Toplice
VI. REKREATIVNI KOLESARSKI MARATON »TERME 3000«

Nedelja, 15. september 2002 – Sebeborci
AVTO-MOTO RALLY – 10%

Sobota, 21. september 2002
Kančevci – **PREVZEM MRLIŠKE VEŽICE**
Vučja Gomila – **OTVORITEV ASFALTIRANIH CEST**

Nedelja, 22. september 2002 – Filovec
PREVZEM GASILSKEGA VOZILA

Svečana seja Občinskega sveta

V ZNAMENJU POLETA LETALA

Svečana seja Občinskega sveta Moravske Toplice je izzvenela v znamenju premnogih prispodob iz sveta letalstva. Za iztočnico je poskrbel župan Franc Cipot, ki je v slavnostnem govoru delo Občine Moravske Toplice v zadnjem obdobju primerjal z letom letala, ki se je kljub sorazmerno mirnemu poletu proti znanemu cilju od časa do časa znašlo v turbolencah. V znamenju dobrih želja po mirnem letu, s čim manj turbolenca, o varnem pristanku... so izzvenele tudi pozdravne čestitke gostov: Rudija Horvata, podžupana MO Murska Sobota, poslanca Geze Džubana, puconskega župana Ludvika Novaka, mag. Geze Erniša, škofa Evangeličanske cerkve v Sloveniji, Franca Šlihthubra, župana Občine Gornji Petrovci, Ludvika Orbana, župana hodoške občine, in Geze Farkaša, predstojnika Upravne enote Murska Sobota.

Na svečani seji so podelili dve vrsti priznanj. Dobitnike občinskih priznanj in nagrade predstavljamo na prvi strani Lipnice, Turistično-informativni center (TIC) Moravske Toplice pa je podelil priznanja najbolje urejenemu kraju v občini za leto 2002 (Andrejci), šoli (DOŠ Prosenjakovci) ter zmagovalcema razpisa »Naj grünt«, družini Pevec iz Martjanec (najlepše urejena domačija) in družini Lainšček iz Moravskih Toplic (najlepše urejena kmetija).

V kulturnem programu sta nastopila glasbenika Mojca in Ladislav Györek. (L. S.)

Seveda bi si marsikatera obrtnica ali obrtnik, podjetnica ali podjetnik v občini, ki uspešno dela in vlaga velika sredstva v posodobitev in širitev svoje dejavnosti in s tem odpiranje novih delovnih mest, zaslužila za svoje delo širše priznanje. Vsako leto je ob prazniku občine nova priložnost, kar zagotavlja, da se bo število tistih, ki takšne nagrade in priznanja dobijo, vsako leto povečevalo – to pa je tudi pomembna vzpodbuda za še smelejše delo vnaprej in s tem naš skupni napredek.

Leto 2002 pa bo ostalo v naši občini zapisano tudi kot leto stečaja podjetja Pletilstvo Prosenjakovci, ki je dajalo neke vrste socialno sigurnost – plače so bile namreč že veliko časa izjemno nizke – več kot 200 ljudem in njihovim družinam tega dela Goričkega. Glede na to, da je bila to edina tovrstna možnost za zaposlitev v tem koncu in glede na zelo težaven položaj tudi drugega tekstilca v pokrajini (Tovarna Mura), je ta stečaj sprožil velike socialne probleme, ki pa bodo prišli do pravega izraza šele čez nekaj mesecev, ko bo podpora države (nadomestila za brezposelnost) postala vprašljiva. Seveda pri tem občina ni imela veliko ali pa prav nikakršnih možnosti in vplivov, saj se stečaji velikih firm v Sloveniji kar vrstijo – vzrokov za to pa gotovo ni možno povezovati z lokalno samoupravo, ki na tem področju nima pristojnosti. Sam sem se, kolikor je bilo možno, angažiral pri

reševanju situacije takoj, ko sem dobil informacije – o tem je razpravljaj tudi občinski svet – vendar je bilo takrat to že prepozno. Seveda si želim, podobno kot vsi, ki so ostali brez dela, da bi proizvodnja v tem objektu čimprej spet stekla, saj se zavedamo, da tako velikega števila brezposelnih ni možno kar tako zaposliti; pretežno so to tudi že starejši delavci in ni realno pričakovati, da bi se prekvalificirali v druge poklice.

Vsekakor je za ljudi propad podjetja ali drugačna izguba dela v podjetju, v katerem so preživeli pol svojega življenja, zelo hud udarec in več kot razumljivo je, da pričakujejo v tem primeru pomoč širše skupnosti, saj za svoj položaj dejansko sami niso krivi. Občina v tem smislu nima pomembnejše vloge, ker je to predvsem stvar socialnih služb in skladov države, pa vendar se moramo s tem problemom soočiti kar najbolj podrobno tudi v lokalni skupnosti, saj je vsak državljan tudi in predvsem naš krajan in občan.

O tem, kaj je novega v kmetijstvu, je v bistvu težko pisati, saj je tistih, ki se ukvarjajo s tem na strokovni ravni, in predvsem tistih, ki vedo, kako in kaj je treba na tem področju narediti v »bazi«, toliko, da je nemogoče vse strniti v kratek odgovor. Zato lahko zapišem le, da se je o tem, kaj je delal naš odbor za kmetijstvo v tem in prejšnjem letu, slišalo veliko, da je bilo v zvezi z izplačili škode po suši doseženih nekaj premikov, ki so v prid kmečkemu življu. Da pa se stvari odvijajo počasi, saj je veliko tistih, ki se ne strinjajo s predlaganimi spremembami, in ti so na položajih, kjer se o vsebinah ne le razpravlja, ampak tudi odloča. Naša občina – podobno kot cela regija – še vedno spada med najbolj izrazita kmetijska območja v Sloveniji, zato se odločitve, ki niso v prid kmetom, v našem okolju najbolj negativno in grobo odražajo na kvaliteti življenja ljudi. V občini zato veliko pomagamo kmetijstvu s programi subvencij in kritjem dela zavarovalne premije, s čimer želimo temu sektorju gospodarstva omogočiti, da se hitreje prestrukturira oziroma da izvaja vse tiste agrotehnične ukrepe, ki pomenijo kvalitetnejšo proizvodnjo in s tem višji donos oziroma večjo socialno varnost. Ob tem je občinska uprava ves čas aktivna v pripravi in izvedbi komasacij in postopkih, povezanih z njimi. V letošnjem letu bi se po zaključku komasacije v Bukovnici morala začeti komasacija v Vučji Gomili, vendar se je postopek odmaknil zaradi različnih okoliščin, na katere občina preprosto ne more vplivati: pritožbe posameznikov, pomanjkanje državnih sredstev, tehnične težave pri določitvi komasacijskega območja in drugo. Vsekakor upamo, da bo vse to rešeno v letošnjem letu in da bo komasacija stekla v naslednjem letu. Takrat bi se naj po programu začela tudi komasacija v Mlajtincih. Glede na to, da je država zmanjšala obseg sredstev, namenjen za komasacije, na nekaj sto milijonov SIT letno, je dejansko naša občina po pridobivanju teh sredstev med najuspešnejšimi v državi. V resnici pridobivamo za te posege skoraj vsa državna sredstva, ki so za ta namen na razpolago. Seveda upamo in želimo, da bi nam to uspevalo tudi v prihodnje – gre za nepovratna sredstva, ki so samo za bukovniško komasacijo znašala več kot 100 mio SIT, v Vučji Gomili pa naj bi bil ta znesek blizu 300 mio SIT.

Občina sicer sodeluje pri nadaljnji izgradnji hladilnice v Puconcih, ki je namenjena predvsem delu kmetijskih pridelovalcev, ki se ukvarjajo s sadjarstvom. Sadjarskih površin je v našem okolju vedno več, saj strokovnjaki pravijo, da je goričko jabolko eno boljših in kvalitetnejših v evropskem prostoru. O možnostih na področju zelenjadarstva je bilo že nekaj zapisanega, zato lahko le ponovim svoje razmišljanje: čimprej se bo treba tudi na področju kmetijstva prilagoditi novi stvarnosti, ki zahteva predvsem veliko znanja in izobraževanja, ob vsem tem pa je jasno, da je naš kmet pošten in delaven in ga ne bi smeli kar tako zaradi primerjave z evropskim kmetom potiskati v isti koš ali ga kar prepustiti usodi. To seveda že presega vlogo lokalne skupnosti.

STANJE NA PODROČJU INFRASTRUKTURE – CESTE, VODOVODI, KANALIZACIJE

Preveč želja je še neizpoljenih, da bi lahko v enem stavku zapisal, da smo zadovoljni z doseženim. Pa vendar smo bili v letu 2002 nadpovprečno uspešni pri pridobivanju državnega in evropskega denarja za velike naložbe v tovrstne projekte v naši občini. Za vodovodni sistem v Prosenjakovcih, ki rešuje problem oskrbe z vodo v Prosenjakovcih in omogoča glede na količino vode, vodno zajetje in zbiralnik vode normalno pokritje vodnih potreb tudi v širšem prostoru – Selo, Fokovci, Pordašinci, Motvarjevci, Berkovci, Čikečka vas – smo pridobili sredstva evropskega sklada Sapard. Gre za nepovratna sredstva v višini 60 mio SIT. Približno 30 mio SIT bo prispevala država iz naslova reševanja begunske problematike v Prosenjakovcih. Tudi to so nepovratna sredstva. Ker sicer o problemu oskrbe z vodo pišem v posebnem sestavku, je potrebno dodati le to, da je medtem že bila opravljena javna razprava za nadaljevanje vodovodnega sistema v Selu in Fokovcih in da zdaj poteka zbiranje informacij o tem, kakšen je dejanski interes za izgradnjo vodovoda. Glede na pomanjkanje vode sem prepričan, da se bo večina odločila za takojšnji pristop.

Končno so se začela dela na čistilni napravi in kanalizaciji v Bogojini. Zakaj končno? Predvsem zato, ker je bilo o tem projektu toliko razprav in različnih oviranj začetka gradnje, da smo v nekem trenutku bili že zelo blizu, da letos tega ne bo možno začeti, saj je skrajni rok za porabo sredstev, ki smo jih uspeli dobiti za ta projekt v občini iz Ministrstva za okolje nekje v mesecu oktobru in upamo le, da bo vse potekalo po programu in da bomo teh 42 mio SIT – spet nepovratnih sredstev – lahko izkoristili. Sicer pa je to eden od projektov, ki je z vidika varova-

BOGOJINA – začela se je izgradnja čistilne naprave.

nja okolja več kot nujen. Vsekakor bomo z izgradnjo čistilne naprave in kanalizacije v Bogojini rešili enega najbolj očitnih onesnaževanj podtalnice v tem okolju in prepričan sem na veselje vseh Bogojinčanov, ki so k projektu prispevali znatni del sredstev, tudi rešili ta zelo obiskani turistični kraj v naši občini, nadežnega in neprijetnega vonja.

Na področju izgradnje kanalizacij je sicer izredno veliko projektov še pred nami, tako, da bo lobiranje in drugi načini pridobivanja nepovratnih sredstev tudi v prihodnje ena bistvenih nalog za uspešnost gradnje, saj so ti projekti glede na število prebivalcev v podeželskem okolju izjemno dragi in jih ne občina ne krajani z lastnimi sredstvi ne morejo izgraditi.

Ceste v občini so posebno poglavje, saj se človeku dozdeva, da jih je vsak dan več. Če želimo čimprej uresničiti program »asfaltna cesta do vsake naseljene hiše«, potem bo potrebno ob tempu, ki ga zmoremo sedaj, počakati vsaj še kakšno leto ali dve. Cena izgradnje cest se je v zadnjem času spet močno pove-

čala in občine (ne samo naša) bodo dolge kilometre za eno samo oddaljeno hišo težko zagotavljale. Ljudje, ki prispevajo k izgradnji ceste do 150 tisoč SIT, se morda niti ne zavedajo, da vsakih 100 m asfaltirane ceste danes stane cca 1,5 mio SIT in da je za kilometer ceste potrebno v občini najti 15 mio SIT! Teh cest namreč država ne sofinancira. Seveda sem še vedno optimist in upam, da bomo čimprej končali to težavno gradnjo, vendar tudi pričakujem, da ljudje razumejo, da gre pri tej izgradnji za eno najvišjih stopenj solidarnosti.

FOTO: Lučnik SOČIČ

NORŠINCI-MLAJTINCI-LUKAČEVCI – obnova ceste z meteorno kanalizacijo je letošnja največja investicija v komunalno infrastrukturo v občini, izvedena s sredstvi države, občine in občanov.

Sicer pa letos poteka nadaljevanje tovrstne gradnje v Vučji Gomili, Fokovcih, Andrejcih in Ratkovcih.

Letošnja največja investicija pri nas in največji uspeh pri pridobivanju sredstev pa nam je uspel pri razpisu za sofinanciranje regionalnih cest. Od treh projektov, ki smo jih prijaviли, smo uspeli z enim: preplastitev ceste Noršinci-Mlajtinci in Lukačevci. Za cesto nam je uspelo pridobiti iz državnih skladov 100 mio SIT ali 60% vrednosti investicije iz nepovratnih sredstev. Cesto, ki pomeni končno ureditev navedenih naselij, bomo dokončali v letošnjem letu in s tem še pred zimo uredili nevzdržne vozne razmere te zelo prometne lokalne ceste v občini. Seveda pričakujem, da bodo krajani za celotno ureditev, ki pomeni tudi odvodnjavanje ceste z robniki in pločniki, prispevali dogovorjeno udeležbo in s tem dejansko omogočili zaključek investicije. Na razpisu sta zaradi pomanjkanja sredstev na državni ravni izpadli cesti Prosenjakovci-Središče in Prosenjakovci-Čikečka vas, čeprav sta izpolnjevali vse kriterije. Glede na to lahko upravičeno pričakujemo, da bosta uvrščeni v prioriteto v naslednjem letu, ko se bo ponovil regionalni razpis. Čeprav vem, da je težko čakati leto za letom, pa sem vseeno prepričan, da ljudje razumejo tudi težave države, ki ji primanjkuje sredstev – tako kot nam v občini – za vse potrebe in želje. Občina bo seveda storila vse, da se naslednje leto ti dve cesti znajdetata med tistimi, ki bodo uspešno zaključile razpis, saj bo na ta način rešen kar pomemben del preostanka neasfaltiranega cestnega omrežja pri nas, hkrati pa bosta po najkrajši poti povezani obe narodnostno mešani naselja s centrom narodnostno mešanega območja pri nas. To je tudi obljuba države in njena obveznost, zato upam, da bomo to vprašanje uredili še pred formalnim vstopom naše države v EU.

6. PRAZNIK OBČINE MORAVSKE TOPLICE

Seveda v sklopu cestnega omrežja ne smemo pozabiti na dve zelo pomembni pridobitvi v letošnjem letu: krožišče v Moravskih Toplicah, kjer smo uspeli pridobiti nekaj več kot 40 mio nepovratnih državnih sredstev in s tem na najboljši način zaokrožili urejanje dovoza do novozgrajenega turističnega centra Terme 3000. S tem je tudi celotno naselje Moravske Toplice dobilo bistveno drugačno podobo in centralni infrastrukturni turistični objekt. Podobno velja za križišče regionalnih cest v Prosenjakovcih, s katerim je bistveno popravljena in izboljšana predvsem prometna varnost. Za to križišče je bilo iz državnih sredstev namenjenih cca 40 mio SIT nepovratnih sredstev.

STANJE IN DOGAJANJA NA PODROČJU ŠOLSTVA, ŠPORTA, KULTURE IN GASILSTVA

Pomemben del delovanja občine, ki se odraža v kvaliteti življenja občanov, je povezan z družbenimi dejavnostmi, zato je razumljivo, da se tem v proračunu občine vsa leta namenja posebna pozornost in se kljub potrebam po gradnji komunalnih objektov vedno znova poskuša najti dovolj sredstev za to, da se bogat program in vsebine, ki so nujne za delovanje posameznih področij, lahko izvedejo.

»Grede« Tešanovci PRVI KILOGRAMI PARADIŽNIKA ŽE V TEH DNEH

Naključje je hotelo, da so natanko ob 40. obletnici, odkar je inštitut v Stockholmu na Švedskem potrdil, da je voda iz vrtine v Moravcih zdravilna, namenu predali še kmetijski objekt, ki se bo napajal z geotermalno energijo iz iste vrtine. Rastlinjak »Grede« v Tešanovcih je bil na površini enega hektarja v nekaj več kot letu dni zgrajen kot pilotski projekt.

Gotovo ni potrebno izgubljati besed o pomenu tovrstne investicije za kmetijstvo v občini pa tudi na regijskem nivoju, saj gre za prvi objekt te vrste v državi, ki se ogreva z odpadno geotermalno vodo. Njegova vrednost presega 320 milijonov tolarjev. Skoraj tretjino je bilo nepovratnih sredstev Evropske unije iz programa PHARE, približno enak delež sta zagotovili ministrstvi za kmetijstvo in gospodarstvo, sredstva sta prispevali tudi Občina Moravske Toplice in novoustanovljena Zelenjadarska zadruga Grede.

V steklenjaku je že sredi poletja na hidroponski način stekla proizvodnja paradižnika in kot je na otvoritvi povedal župan Franc Cipot, bodo tej vrtnini tudi v prihodnje namenili celotne površine objekta, kjer je v okviru javnih del dobilo zaposlitev 12 ljudi. Poleg tega bodo za lastne potrebe in potrebe trga gojili tudi sadike. Kot je znano, je celotna infrastruktura pri rastlinjaku urejena tako, da omogoča širitev na 10 hektarjev.

Na priložnostni slovesnosti ob predaji novega rastlinjaka sta ob županu spregovorila še dr. Rado Genori, koordinator pri Vladi Republike Slovenije, odgovoren za programe evropskih skladov, ter državni sekretar v kmetijskem ministrstvu mag. Darko Simončič. Oba sta pohvalila tovrstna prizadevanja lokalnih skupnosti, da z dovršenimi in vsebinsko konkurenčnimi kmetijskimi programi čim bolj izkoristijo sredstva iz skupne evropske blagajne kot ene od oblik predpristopnih pomoči Evropske unije. Nista pa skrivala niti zadovoljstva o pomenu tovrstne pridobitve za regijski in celotni nacionalni prostor.

Geza Grabar

Mojca in Ladislav Györek med nastopom.

Začelo se je novo šolsko leto in v eni od naših šol, v Osnovni šoli Bogojina, so začeli obiskovati šolo tudi najmlajši, ki se bodo šolali po programu devetletke. Kljub temu, da je bila šola v Bogojini nazadnje rekonstruirana leta 1995 z izgradnjo nove telovadnice in dodatnih prostorov, je bilo nujno vložiti kar velika sredstva v prenovo šolskega prostora, da bi zagotovili normalno izvajanje devetletke. Čeprav so vse tri osnovne šole v občini, OŠ Bogojina in OŠ Fokovci ter Dvojezična osnovna šola Prosenjakovci, bile zgrajene v zadnjih 30 letih in so šolska poslopja prej nova kot dotrajana, je potrebno za izvajanje devetletnega programa v vseh šolah veliko dodatnih vlaganj. Ker se zavedamo, da je znanje ena od najpomembnejših prednosti slehernega posameznika pri njegovem osebnem razvoju, bomo kljub pomanjkanju sredstev tudi v državni blagajni morali v prihodnjem proračunu občine najti rešitev za posodobitev oziroma prenovo. Sicer pa na področju izobraževanja predstavlja največji problem v občini izjemno velik strošek prevoza šolskih otrok. Glede na to, da je osnovna šola obvezna, bi morala država prevzeti del stroškov kot svojo obveznost. O tem tečejo pogajanja že nekaj časa, vendar jim ni videti ugodnega konca za nas. Ravno zaradi tega imamo relativno manj možnosti za vzpodbujanje izobraževanja na višjih stopnjah, kot to delajo v nekaterih drugih občinah, ki prevoznih stroškov preprosto ne poznajo. Ne glede na težave s finančnimi sredstvi pa lahko za celotno vsebino, povezano z izobraževanjem, zapišemo, da se kvaliteta izobraževanja v osnovnih šolah iz leta v leto povečuje, kar se odraža v podatku, da se nenehno povečuje tudi število študentov. To pomeni, da tudi na tem področju počasi izenačujemo položaj podeželskega okolja z urbaniimi sredinami.

Področje predšolske vzgoje v občini je po ustanovitvi zavoda Vrtci dobro organizirano in program, ki teče v vseh vrtcih, je kvalitetno zastavljen. Naši vrtci so v preteklosti dobili pomembna priznanja za svoje ustvarjalno delo, zato je število otrok, ki obiskujejo enote vrtca v Moravskih Toplicah, Martjancih, Prosenjakovcih, Fokovcih, Bogojini in Filovcih, iz leta v leto večje, čeprav je dejansko število otrok manjše. To pomeni, da je delež otrok, ki ne obiskujejo vrtca pred vpisom v osnovno šolo, izjemno majhen. Seveda je tudi za to področje značilno, da so problemi bolj povezani s finančnimi možnostmi kot z vsebino. Bistveno je, da so otroci vključeni v vrtce, v njihovo vsebinsko, vzgojno in izobraževalno vsebino; na to tudi največkrat opozarjamo predstavnice zavoda, ko se soočamo z njihovimi zahtevami po dodatnih sredstvih. Predvsem območje Moravskih Toplic in okolice se srečuje s prostorskim pomanjkanjem, zato je v programu za naslednje obdobje izgradnja novega vrtca v Moravskih Toplicah, saj je sedanji lociran v prostorih, ki so last cerkvene občine v Moravskih Toplicah, kotčasna rešitev. V zadnjem letu se kažejo

6. PRAZNIK OBČINE MORAVSKE TOPLICE

težave predvsem pri zagotavljanju plačil staršev. Z naraščanjem števila tistih, ki so ostali brez dela zaradi stečaja podjetij ali iz drugih razlogov, se dohodkovna osnova družin močno poslabšuje, to pa pomeni, da vedno več družin plačuje le minimalna sredstva – t. i. prvi plačilni razred, zato pa se povečuje delež občine, ki mora pokrivati nastalo razliko.

Za duhovno popestritev, ki človeka bogati in ohranja vitalnega, v občini že vsa leta skrbijo poleg ostalih tudi kulturna društva s svojimi zanimivimi programi in športna društva z različnimi oblikami športno-rekreativnih prireditev in tekmovanj. Čeprav veliko energije vlagamo v lasten razvoj in delo in imamo vse manj možnosti za udejstvovanje na kulturnem in športnem področju, pa se vedno znova najde dovolj tistih, ki so pripravljeni nameniti del prostega časa tudi za to, da v okolju pripravijo prireditve, ki pomenijo za ljudi določene možnosti sprostitev in nabiranja novih moči. Predvsem folklorne skupine v Bogojini, Tešanovcih in Motvarjevcih ter pevski zbori v Filovcih, Bogojini, Prosenjakovcih, Moravskih Toplicah in Martjancih so tisti, ki vedno znova poskrbijo, da so naše kulturne prireditve kvalitetne in žive.

Tudi v letošnjem letu smo tako priča prazniku kulture v Bogojini v okviru Košičevih dnevov, prazniku kulture na narodnostno mešanem območju v okviru praznovanja pripadnikov naše narodnosti ter prazniku kulture ob slovenskem kulturnem prazniku. Seveda pa je v sklop teh prireditev potrebno vključiti tudi dogajanja lončarske delavnice in lončarskih dnevov v Filovcih, ki postajajo tudi pomembna turistična prireditve, ter vsakoletno slikarsko kolonijo, ki poteka v Moravskih Toplicah. Za občino, ki nima centralnega kulturnega hrama, lahko z gotovostjo trdimo, da je število prireditev takšno, da se lahko mirno primerjamo z okolji, kjer imajo za to angažirane profesionalno zaposlene ljudi. Ob tem pa moramo z negativnim prizvokom oceniti dejavnost, povezano z Art centrom v Središču, ki kljub relativno velikim vlaganjem države in občine nikakor ne more začeti svojega prvotnega poslanstva. V zadnjem času se sicer stvari premikajo, vendar bo za pozitivno oceno potrebno počakati še kar nekaj časa.

S kulturnim okoljem in vsebinami je povezan tudi problem financiranja Pokrajinske in študijske knjižnice v Murski Soboti, ki v zadnjem času z vso intenziteto prihaja na površje. Gre za pokrajinsko institucijo in problematiko, ki je povezana s sistemskim načinom financiranja teh institucij v Sloveniji po sprejetju zakona na tem področju. Potrebno je omeniti le to, da občina že brez financiranja te institucije namenja za kulturo v proračunu sorazmerno veliko več sredstev kot nekatere občine, ki so v tem smislu sofinanciranja domicilne. Ob tem, da naša občina korektno izpolnjuje svoje obveznosti pri sofinanciranju izgradnje nove knjižnice v Murski Soboti, bi naj v letošnjem letu namenila tudi velik del sredstev za financiranje programa te knjižnice. To pa bi pomenilo, da moramo vse vsebine, povezane s kulturo v naši občini, v bistvu v celoti ukiniti, saj je delež sredstev, ki naj bi jih namenili za delovanje PIŠK, še enkrat večji od sredstev, ki jih namenimo za kulturo v naši občini. Na to pa nikakor ne moremo pristati.

V občini je bila v letošnjem letu sklepna prireditev olimpijskih tekov in olimpijske kartice z geslom »Slovenija teče za zdravje«, kar pomeni, da sta se naša športna zveza in naše okolje uveljavila kot dobra organizatorja v slovenskem prostoru. Na ta način imamo vse možnosti, da tovrstna rekreativna prireditev preraste v množično prireditev, ki bo imela pozitiven odsev tudi na gospodarskem, predvsem pa na turističnem področju. Ker v okolju ni veliko gospodarskih subjektov, ki bi bili sposobni sponzorirati športne prireditve in delovanje športnih klubov, se le-ti lahko obdržijo le z izjemnim entuziazmom posameznih ljubiteljev športa in rekreacije ter dosegajo izjemne rezultate. V prvi vrsti je potrebno omeniti klube v slovenski nogometni ligi, predvsem NK Čarda, ki že vrsto let posega po najvišjih mestih v tretji ligi –

vzhod. Veliko dela in prostega časa je vložena tudi pri delu preostalih uspešnih nogometnih sredin, kot so: NK Rotunda Seilo, NK Prosenjakovci in NK Bogojina. Velika popestritev na tem področju so predvsem klubi v malem nogometu, ki imajo organizirano ligo na območju občine. To tekmovanje je že preraslo v pravo nogometno evforijo, saj so posamezne tekme pravi derbiji, na katerih se zbere veliko število privrženecv te zanimive igre.

V letošnjem letu so izjemni rezultat dosegle tudi igralke kluba hokeja na travi iz Moravskih Toplic, ki so na državnem prvenstvu osvojile prvo mesto. Vse to in vsakoletni tradicionalni kolesarski maraton, ki glede na vedno večje število udeležencev samo potrjuje tezo, da se vedno več ljudi vrača k naravi, pa je dokaz, da smo v občini vzpodbudili mlade in starejše k aktivnemu rekreacijskemu življenju.

Naši občinski gasilski zvezi je bila v letošnjem letu zaupana organizacija največjega gasilskega tekmovanja v Sloveniji, memoriala Matevža Haceta, meseca maja v Moravskih Toplicah. Že samo dejstvo, da je bilo takšno tekmovanje sploh prvič organizirano v Pomurju, pa dokazuje, da so naši prostovoljni gasilci zelo dobro organizirani in predstavljajo tudi v širšem prostoru po-

Kolesarski maraton Terme 3000 v počastitev občinskega praznika: tekmovalci pred stojnico filovskih društev

memben del gasilskega mozaika. Čeprav na tekmovanju niso imeli svojih tekmovalcev, pa so vsi izjemno dobro ocenjevali organizacijo. Seveda je glede na število prostovoljnih gasilskih društev v občini in želje po novi opremi v proračunu občine zelo težko najti dovolj sredstev za vse. Zato je toliko bolj pomembno, da so ljudje še vedno pripravljeni tem humanitarnim združenjem priskočiti na pomoč tudi z lastnimi sredstvi, ti pa se jim želijo oddolžiti predvsem s stalno in nesebično pripravljenostjo pomagati pri varovanju njihovega premoženja. V letošnjem letu kar nekaj gasilskih društev proslavlja visoke obletnice, v Motvarjevcih 110 let, v Lončarovcih, kar pomeni, da je tradicija delovanja gasilcev v naših krajih izjemno dolga in je ne smemo zanemariti ali prekiniti, čeprav je jasno, da bo tudi v prihodnje na tem področju vedno primanjkovalo sredstev. Pa vendar: naši gasilci so trdoživi, kar so pokazali že velikokrat, in verjamem, da se tudi v prihodnje ne bodo vdali.

DEJAVNOST TURISTIČNIH DRUŠTEV

Dejavnost turističnih društev v občini se uveljavlja tudi v letošnjem letu, predvsem kot prireditev posameznih prireditev, ki imajo širši turistični značaj. Tako TD Moravci v Moravskih Toplicah že vrsto let uspešno organizira prvomajsko kresovanje, ki se ga vsa leta udeležuje veliko število turistov in domačinov, podobne prireditve ob prvem maju pa organizirajo tudi nekatera turistična, športna in kulturna društva v Sebeborcih, Martjancih, Tešanovcih, Bogojini,

6. PRAZNIK OBČINE MORAVSKE TOPLICE

Filovcih in drugod. Zelo pomembne postajajo prireditve ob postavljanju klopotev in martinov pohod; slednji dobiva glede na to, da se število udeležencev iz leta v leto povečuje, vse bolj značaj širše prireditve. To pa je tudi v bistvu osnovni namen prireditve. Izjemno uspešno organizirana prireditev je bila letos ob postavitvi klopotev v Ivanovcih. V to skupino prireditev pa je možno uvrščati tudi t. i. vaške igre, ki so letos kljub slabemu vremenu privabile v Krnce kar veliko ljudi. Naloge turističnih društev v posameznih krajih so zelo različno zastavljene: kulturno-turistično društvo v Prosenjakovcih skrbi, na primer, za lepo urejene cvetlične aranžmaje v vasi, v drugih krajih pa se ljudje sami močno angažirajo pri polepševanju svojih domačij, tako da lahko z gotovostjo trdimo, da je prisotnost turistov in gostov v našem okolju vzpodbudila veliko naših krajanov, da veliko več časa kot kdaj prej namenijo urejanju okolice svojih domov. Vsako leto imamo ocenjevanje najlepšega kraja, najlepše sole in najlepšega gasilskega doma v občini, kakor tudi najlepše domačije in kmetije. Nagrajencem, ki

FOTO: LUDVIG SOČIČ

Z otvoritve TIC v Selu

so dobili priznanja v okviru letošnjega praznovanja občinskega praznika, ob tej priložnosti iskreno čestitam.

Veliko turističnega obiska je v zadnjem času povezanega z dvema najmanjšima naseljem v občini, Bukovnico in Lončarovci. Oba kraja bosta zaradi svoje specifične lege in dodatnih vsebin – turističnih zanimivosti lahko tudi v prihodnje ena od ciljnih možnosti za širšo turistično promocijo. Z novimi pridobitvami v Andrejcih in v Filovcih pa je pričakovati, da bo turistov tudi v teh krajih vse več. Za turistične animatorje v turističnih društvih je to lahko pomemben izziv.

AKTUALNA PROBLEMATIKA

Z vidika bodoče podobe občine kot turističnega središča pokrajine ob Muri je zelo pomembno, da se je premaknil z mrtve točke projekt Rimska čarda. Zdravilišče bi naj bilo zgrajeno ob vrtini v k. 1o. Sebeborci (Rimska čarda) in bi bilo namenjeno predvsem zdravljenju psoriaze, luskavice. O projektu je bilo veliko zapisanega, dejstvo pa je, da ravno v tem času postaja stvarnost, saj je občina z ustanovitvijo zavoda, ki bo poskrbel za pripravo infrastrukture za začetek izgradnje novega zdravilišča, napravila najpomembnejši korak k realizaciji zastavljenega cilja. Zdravilišče bo gotovo eno od pomembnih dodatnih možnosti za zaposlitev ljudi in predvsem spodbuda za razvoj turistične dejavnosti v posameznih krajih in pri zasebnih ponudnikih turističnih storitev. To je eden izmed velikih projektov, pri katerem bo občina aktivno sodelovala in poskušala podobno kot pri projektih »Hotel Vivat«, »Grede« v Tešanovcih in nekaterih drugih odigrati vlogo, ki bo prinesla na-

šim občanom določene možnosti tudi na dohodkovnem področju. Za Rimsko čardo so že zagotovljena nepovratna sredstva države, še veliko pa jih pričakujemo v prihodnjem letu, saj je projekt postavljen v prioriteto na regionalni ravni. To pa pomeni, da bo v sklopu projekta reševano tudi vprašanje komunalne ureditve, kanalizacije in čistilne naprave v Sebeborcih in morda širše.

V prejšnjem mesecu nas je sosednja občina Murska Sobota, kot pravi romska družina Šandorja Kovača in Veronike Horvat, presenetila z nenavadno hitro in skrivnostno preselitvijo družine iz Murske Sobote v Prosenjakovce. Nasilni priselitvi romske družine so se krajani Prosenjakovec odločno uprli in to izrazili z zavrnitvijo letošnje osrednje proslave v Prosenjakovcih, ko bi odprli in predali namenu veliko investicijo v izgradnjo vodovoda. Veliko negativnega naboja med ljudmi je bilo usmerjeno tudi na našo občino, čeprav dejansko pri tem ni imela prav nobene vloge. Romska družina, ki sedaj stanuje v Prosenjakovcih 51, seveda pri tem ni nič kriva in se je bila v bistvu prisiljena preseliti v hišo v Prosenjakovce, ki sta jim jo poiskala Stanovanjski sklad mestne občine in socialna služba. Sami pravijo, da bi želeli nazaj v Mursko Soboto. Videli bomo, kako se bodo v prihodnje odvijale stvari. Dejstvo je, da je osnovna želja vseh v občini, da bi ljudje živeli mirno in v skladu s standardi, ki jih dandanašnji imajo ljudje v naši državi. Vsekakor je preselitev romske družine pustila določene posledice v odnosih ljudi tudi do naše občine, zato je škoda toliko večja. Obžalujem, da se take zadeve dogajajo med dvema sosednjima občinama.

Spoštovane občanke in občani!

Verjetno ni brez pomena na ob tej priložnosti zapisati, da je bilo med letom tudi veliko nepotrebnih nagajanj in predvsem zavajanj ljudi z uporabo mojega imena. V zadnjih številkah Lipnice, do volitev, se bo verjetno to še samo stopnjevalo. S to milo besedo poimenujem vse obtožbe na svoj račun s strani različnih bojevitežev, ki pa seveda ne morejo zamegliti in pokvariti sicer dobrega sodelovanja z ljudmi. Dobro je sicer, da ljudje lahko hitro spoznajo človeka in si brez velikih težav ustvarijo svoje mnenje o posameznikih, ki seveda nimajo veliko pokazati o svojem dosedanjem delu. Zato bi bilo dobro, da najprej, kot pravimo, pometejo pred svojim lastnim pragom.

Nekaj o tem, kako uspešni ali neuspešni smo tisti, ki krmilimo občinsko barko po velikokrat razburkanem političnem prizorišču, pove vsekakor število projektov, ki jih vodimo v naši občini in za katere vedno znova uspemo pridobiti veliko nepovratnih sredstev. Ali morda širša prepoznavnost občine v slovenskem prostoru in tudi v zamejstvu. Sicer pa se tudi mi zavedamo, da idealnih rezultatov ni, vedno so lahko še boljši ali pa tudi veliko slabši... Za zdaj nam uspeva, da ostajamo na visokem nivoju in glede na programe in visoko zastavljene cilje sem prepričan, da nam bo še veliko stvari uspelo. Seveda če bomo znali tako kot velikokrat doslej najti rešitve, ki bodo sprejemljive za veliko večino vseh, ki živimo v tej lepi in bogati občini. Naj velja naše geslo – Bogati smo, ker se zavedamo, kaj vse imamo!

Morda za konec razmišljanja ob letošnjem prazniku občine ni nepomembno zapisati, da je Občina Moravske Toplice na dobri poti, da uresniči svoj osnovni razvojni cilj – možnosti vseh ljudi, ki so zainteresirani za reševanje svojega statusa v okviru turističnega delovanja, da se jim to omogoči oziroma da se turistični utrip začuti tudi na najbolj oddaljenem kraju naše občine. Naš namen je, da bi z izgradnjo kolesarskih poti v prihodnjem obdobju to tudi dobesedno uresničili v praksi.

In ob koncu, spoštovane občanke in občani, upam, da ste tudi vi zaznali utrip občine v svojem okolju in se skupaj z nami veselili novih pridobitev ob letošnjem našem prazniku.

Franc Cipot, župan

PRED REDNIMI VOLITVAMI ČLANOV OBČINSKIH SVETOV IN ŽUPANOV

Predsednik Državnega zbora Borut Pahor je v skladu s pristojnostmi razpisal letošnje redne volitve za predsednika države in organe lokalnih skupnosti za 10. november 2002. Republiška volilna komisija je konec avgusta sprejela rokovnik volilnih opravil, ki so začela teči 2. septembra. V 45 dneh morajo politične stanke in volilci (s podporo na predpisanih obrazcih) določiti kandidate, kandidature pa morajo biti vložene do 16. oktobra 2002 do 19. ure. Seznam kandidatur in lista kandidatov morata biti določeni 23. oktobra 2002, potrjen seznam pa javno objavljen 26. oktobra 2002. Tega dne – predvidevamo – bo izšla predvolilna Lipnica.

Urednik

Na podlagi 8. člena Zakona o volilni kampanji (Uradni list RS, št. 62/94 in 17/97) in 16. člena Statuta Občine Moravske Toplice (Uradni list RS, št. 11/99, 2/01, 24/01 in 69/02) je Občinski svet Občine Moravske Toplice na 35. redni seji dne 26. avgusta 2002 sprejel

ODLOK

O NAČINU IN POGOJIH PLAKATIRANJA V ČASU VOLILNE KAMPANJE V OBČINI MORAVSKE TOPLICE

1. člen

S tem odlokom se določajo način in pogoji plakatiranja na plakatnih mestih v Občini Moravske Toplice v času volilne kampanje.

2. člen

Nameščanje plakatov z volilno propagandnimi sporočili je dovoljeno na vseh obstoječih plakatnih mestih, ki so v lasti občine. Na navedenih plakatnih mestih Občina Moravske Toplice enakopravno in na celotnem območju občine zagotavlja vsem organizatorjem volilne kampanje objavo volilno propagandnih sporočil.

Objekti, s pomočjo katerih se izvaja volilna kampanja so:

- enostranske table
- dvostranske table
- panoji.

3. člen

Plakatiranje zunaj plakatnih mest, navedenih v 2. členu tega odloka je organizatorjem volilne kampanje dovoljeno le s soglasjem lastnika objekta, na katerem se bo izvedlo plakatiranje.

4. člen

Vloge in volilni propagandni material je potrebno najprej 40 dni pred dnem glasovanja dostaviti Občinski upravi Občine Moravske Toplice, ki izda dovoljenje za plakatiranje. Pooblaščenec izvajalec plakatiranja ČISTA NARAVA d.o.o., Tešanovci bo namestil dostavljeni material. Organizatorja volilne kampanje bremenijo stroški lepljenja oziroma nameščanja.

5. člen

Za vsa vprašanja, ki niso urejena s tem odlokom, vključno s sankcioniranjem kršitev tega odloka, se smiselno uporabljajo določbe Zakona o volilni kampanji. Seznam obstoječih plakatnih mest v Občini Moravske Toplice je dostopen v tajništvu občinske uprave.

6. člen

Ta odlok začne veljati naslednji dan po objavi v Uradnem listu Republike Slovenije.

Številka: 006-07/02-6 os
Moravske Toplice, dne 26. 08. 2002

Župan: Franc Cipot, univ. dipl. org., ekon., l. r.

PRAVILA

za predstavitev kandidatov in kandidatnih list za občinske volitve 2002 v Lipnici, glasilu Občine Moravske Toplice

V skladu z določili 14. in 15. člena Odloka o izdajanju javnega glasila Občine Moravske Toplice, 5. člena Zakona o volilni kampanji in 55. člena Zakona o medijih objavljamo pravila za volilno kampanjo v občinskem glasilu Lipnica.

Predstavitev programov kandidatov/kandidatk in političnih strank oziroma kandidatnih list za organe Občine Moravske Toplice (brez krajevnih skupnosti) bo objavljena v dvobarvnem tisku (črna, zelena barva) v predvolilni številki Lipnice, ki izide predvidoma 26. oktobra 2002.

Za predstavitev programov je kandidatom in strankam/listam brez plačila na razpolago prostor v naslednjem obsegu:

1. Kandidati za župana: 0,5 (polovica) časopisne strani,
2. Kandidatne liste za občinski svet; 0,5 (polovica) časopisne strani,
3. Kandidati volilne enote, kjer se volita svetnika madžarske narodnosti: po 0,3 (tretjina) časopisne strani v slovenskem in madžarskem jeziku.

Polovica časopisne strani obsega največ 3.200 znakov (šteto s presledki), tretjina strani obsega 2.133 znakov (šteto s presledki), vključno z morebitnim ilustrativnim gradivom (logotip, portret ali druga fotografija, geslo itd.).

Kandidat ali kandidatna lista lahko zakupi dodatni oglasni prostor (pol strani ali celotno stran) in ga plača po ceni dejanskih stroškov grafične priprave (vključno s honorarjem urednika) in tiska v višini 18.000 SIT (z DDV) za pol strani in 36.000 SIT z DDV za celotno stran. Pooblaščenec zastopnik kandidata, stranke ali kandidatne liste pred predajo gradiva v tajništvu občine podpiše naročilnico za zakup dodatnega prostora za predstavitev programa.

Predstavitveni program kandidata oziroma stranke/liste sprejema tajnica ga. Marjanca Granfol do ponedeljka, 14. oktobra 2002, do 12. ure. Do tega časa lahko gradivo pošljete tudi po elektronski pošti na naslov Občine (obcina.moravsketoplice@moj.net).

Kriterij za zaporedno razvrstitev kandidatov oz. kandidatnih list je abecedni red (črke priimka kandidata oziroma uradnega imena stranke/liste).

Pričakujemo, da predlagatelj predloži osnutek oblikovanja (razpored besedila in ilustrativnega gradiva, izbrana tipografija); če le-ta ni priložen, predloženo besedilo oblikujemo v tipografiji Lipnice (Clearface).

Uredništvo ne bo lektoriralo predstavitev programov.

Sprejeto na seji uredniškega odbora 21. avgusta 2002.

Moravske Toplice, 21. 8. 2002

Ludvik Sočič, odgovorni urednik

Naravni park Terme 3000 Moravske Toplice PANONSKE TERME V VSE BOLJ ZAOKROŽENI PODOBI

V Zdravilišču Moravske Toplice, ki so v skladu z razvojno strategijo in z namenom še uspešnejšega nastopanja na domačem in na tujih trgih izdelali novo celostno podobo in spremenili ime družbe, ki se sedaj glasi Naravni park Terme 3000 Moravske Toplice, so tudi v poletnih mesecih uresničevali projekt, čigar namen je povezati turistično ponudbo na severovzhodu države pod skupno blagovno znamko Panonske terme.

PREVZEM PTUJSKIH TERM

Zdravilišče je že konec julija s Kmetijskim kombinatom Ptuj podpisalo pogodbo o nakupu Term Ptuj, s čimer je moravskotopliško zdravilišče postalo 72-odstotni lastnik Term. Kot so povedali ob tem pomembnem dogodku predstavniki omenjenih podjetij, s povezovanjem zdravilišč severovzhodne Slovenije oba podpisnika podobe uresničujeta tudi interes lokalnih skupnosti severovzhodne Slovenije, posebej pa še Ptuja in širšega tamkajšnjega območja glede usklajenega in pospešenega razvoja turizma.

Moravske Toplice so se v pogodbi zavezale, da bodo do leta 2004 v Termah

ODPRLI HOTEL ELIZABETA

V povezavi s strategijo razvoja zdraviliškega turizma v severovzhodni Sloveniji in kapitalskih povezav je Zdravilišče Moravske Toplice v spomladanskih mesecih za 115 milijonov tolarjev kupilo tudi hotel Elizabeta v Lendavi, ki je vrsto let sameval. Zdravilišče je izvedlo niz obnovitvenih del, katerih skupna vrednost znaša 18 milijonov tolarjev, in ga sredi septembra tudi uradno odprlo.

Hotel Elizabeta z 22 dvoposteljnih sobami in enim apartmajem – poleg vseh spremljajočih objektov pa ima tudi varovane parkirne prostore ter ploščad pred hotelom v izmeri 1.500 m² – obratuje kot hotel s štirimi zvezdicami. Namenjen je poslovnim

gostom za prenočevanje, za organizacijo seminarjev in zaključnih poslovnih sestankov, za organizacijo posebne gostinske ponudbe, ki se bo vključevala v turistično in kulturno dogajanje mesta Lendava, po potrebi pa bo tudi dopolnjeval ponudbo Term Lendava.

Zaradi lokacije, stroškov obratovanja in vodenja je hotel na podlagi pogodbe o dolgoročnem najemu predan v upravljanje Termam Lendava.

REKORDEN AVGUST

Z letošnjo turistično sezono so v Zdravilišču Moravske Toplice zelo zadovoljni, saj so presegli število lanskih nočitev v tem obdobju. Nočitve so samo v avgustu v hotelih presegli za 9 odstotkov, v kampih so te na lanski ravni, v apartmajih pa se je številka povečala skoraj za petino.

V Moravskih Toplicah se sicer zavedajo, da tako skokovitega povečanja števila gostov, kakor so ga predvsem zaradi novih vlaganj beležili lansko poletje, ne morejo pričakovati, kljub vsemu pa so optimisti in prepričani, da so njihove kopalne in hotelske zmogljivosti postale vse bolj zanimive za preživljanje prostega časa in da so s tem iz zdravilišča prerasle v turistični center.

Geza Grabar

TIC TUDI V SELU

V lični brunarici na parkirišču v neposredni bližini rotunde v Selu bo odslej pisarna TIC (Turistično-informativnega centra) Moravske Toplice. Nekdanja izhodiščna točka *Učne poti Selo* je s tem dobila novo namembnost, kraj s širšim zaledjem pa novo možnost še bolj razširjene turistične ponudbe in uveljavitve. Na to so na otvoritveni prireditvi v okviru 6. občinskega praznika opozorili vsi trije govorniki: vodja TIC Moravske Toplice Elica Horvat, župan Franc Cipot in Oskar Makari, predsednik vaskega odbora Selo. Kulturni program so sestavili učenci Osnovne šole Fokovci, otroški zbor in mlada glasbenika.

Selo seveda gostom doslej ni bilo neznano, nasprotno, ves čas je priljubljena izletniška destinacija predvsem zaradi edinstvenega arhitekturnega spomenika – romanske rotunde iz srede 14. stoletja in odlične go-

Zbrane je najprej nagovorila Elica Horvat, vodja TIC Moravske Toplice.

stinske ponudbe. Turistično-informacijski center lahko prizadevanja na novo poveže in promovira, poleg informacij in nasvetov pa gostom ponudi razglednice, zloženke, knjige in drugo literaturo o kraju in pokrajini, spominke, domače pridelke (med, raznovrstno domače sadno žganje, kvalitetno vino...) in izdelke lončarstva, medicarstva in drugih domačih obrti. Ali, kot je poudaril župan »... pomeni otvoritev centra možnost začetka trženja Goričkega, razvoj turizma v primarni obliki – ob tem, da obiskovalce opozorimo, kaj lahko vidijo, kaj lahko doživijo, lahko domačini ponudijo vse tisto, kar imajo. Pri tem lahko vsakdo najde in uveljavi svoj interes.«

Turistični center bo odprt ves dan, od 9. do 17. ure. V pisarni bodo obiskovalci dobili ključ rotunde in po želji tudi vodenje. Na dan otvoritve centra je vzorčno vodenje z obilico zgodovinskih podatkov in nazorno razlago arhitekturnih elementov ter slikarskih odlik tega umetnostno-zgodovinskega bisera opravil umet. zgod. Janez Balazic. (Ludvik Socić)

Z izgradnjo igrišča za golf se je povečalo zanimanje za Moravske Toplice, počasi pa se spreminja tudi struktura zdraviliških gostov. Posnetek je s prvega turnirja za pokal Občine Moravske Toplice.

Ptuj zgradile hotel kategorije štirih zvezdic z najmanj 250 ležišči in da bodo temu primerno povečale tudi vodne površine. Kot je znano, je kupec za nakup večinskega deleža odšel 650 milijonov tolarjev, od tega je bila polovica kupnine nakazana v gotovini, polovico pa bo zdravilišče plačalo v delnicah. Družba Terme Ptuj je v prvih šestih mesecih letošnjega leta poslovala uspešno, saj je prihodek družbe za 13 % večji kot v enakem obdobju lani, dobiček pa se je povečal z 2,7 milijona na 9,6 milijonov tolarjev.

Naj ponovimo, da so Moravske Toplice že v začetku leta postale večinski lastnik Term Lendava, načrtujejo pa kupiti še zdraviliški del Radenske. Pogajanja o nakupu z lastnikom, Pivovarno Laško, trenutno še mirujejo.

XIV. Košičevi dnevi kulture V SPOMIN NA PROF. JOŽETA LOPERTA

Mesec september je v Bogojini in Filovcih posvečen Košičevim dnevom, tradicionalnemu ciklusu kulturnih, posvetnih in zabavnih prireditev. Letošnji Košičevi dnevi so bili posvečeni prof. Jožetu Lopertu, izvrstnemu bogojinskemu likovnemu umetniku. Njegovi kipi iz gline krasijo tudi edinstveno Plečnikovo cerkev v Bogojini. Prof. Lopert je bil rojen leta 1920, njegova življenjska pot pa se je iztekla 8. marca letos.

Sicer pa je bil program prireditev tudi letos nadvse bogat in raznolik. Začel se je s Hubertovo mašo pred lovskim domom v Bogojini, sledilo je tradicionalno prošenje pri kapelici Kraljice Družine v Gaju v Filovskih gorah, zelo dobro je bil obiskan pohod *Po poti kulturne dediščine*, ki se je začel pri Plečnikovi cerkvi. Okrog 70 pohodnikov je pot vodila skozi Bogojinske gorice, Trnavski breg, Gaj v Filovcih ter po gozdu do Strehovskih gor. Po okrepčilu je sledil še ogled znamenitega Vidovega izvira pri Bukovniškem jezeru ter Voglerjeve kočice in Marijinega obeležja v Motvarjevskem gozdu. Po številnih vmesnih postojankah in prisrčnih sprejemih

od omenjenih kolonij. Redno se jih je udeleževal vse do svoje smrti.

Med osrednje verske dogodke ob Košičevih dnevih pa je sodila maša z blagoslovitvijo obnovljene kapele Marije Pomočnice Kristjanov v Filovcih, ki je bila zgrajena v letih 1938/39.

Po dobro obiskanem vinogradniškem predavanju doc. dr. Stanka Vršiča o sodobni tehnologiji vzgoje vinske trte pa je bilo zadnje dejanje tudi letos dobro obiskanih Košičevih dnevov že četrti po vrsti Folklorni večer z nastopom številnih folklornih skupin.

Kakor vrsto let doslej je krajevna skupnost Bogojina kot nosilec prireditev tudi

Udeležence pohoda *Po poti kulturne dediščine* je spremljalo izjemno lepo, pravo poletno vreme.

domačinov je bil zaključek blizu 20 kilometrov dolge poti na izletniško-kmečkem turizmu Zver v Bogojini.

Tudi Dan mladih, tradicionalna prireditev, je v kulturno dvorano v Bogojini privabila mlado in staro. Ti so lahko na zabavno-glasbenem koncertu prisluhnili prekmurskim glasbenim skupinam D kwaschen retashy, De Miron in Libirate.

V veroučni učilnici v Bogojini so člani LIKOS-a ter še nekateri drugi ljubiteljski likovni umetniki s ptujskega območja in Gorenjske odprli razstavo del, ki so nastala na likovni koloniji v Bogojini v začetku julija. Posebej sta razstavljeni znameniti kiparski deli pokojnega profesorja Jožeta Loperta, doprsna kipa nekdanjega bogojinskega župnika Ivana Baše in arhitekta Jožeta Plečnika. Kipar ju je izdelal na eni

ob letošnjih Košičevih dnevih izdala priložno in vsebinsko zanimivo brošuro, ki je v veliki meri posvečena prav liku in umetniškemu ustvarjanju prof. Jožeta Loperta. O tem so spregovorili mariborski pomožni škof dr. Jožef Smej, Lopertova hčerka Alenka Lopert Loborec, prof. Vlado Sagadin in Štefan Horvat st.

Jože Puhani je predstavil likovno kolonijo in razstavo ob letošnjih Košičevih dnevih kulture, Franc Kuzmič je avtor prispevka Iz spominov profesorja Sušnika na župnika Bašo, prispevek Filovčarjev pa se nanaša na obnovo njihove kapele Marije Pomočnice Kristjanov ter na Pesem Mariji, ki je posvečena prav zavetnici kapele in jo je napisala domačinka Antonija Ošlaj. O vinu, vinogradništvu, ledinskih imenih in še čem v poljudnih člankih razpredajo

OŠ Fokovci ŠESTI DAN ODPRTIH VRAT

Predzadnji teden minulega šolskega leta smo na OŠ Fokovci imeli že šesti dan odprtih vrat šole. V skupnem projektu učencev in delavcev šole smo staršem in gostom predstavili projekt, ki smo ga izvajali na temo Unesco. V kulturnem programu smo predstavili pomen Unesco ASP net-a, zakaj je nastala organizacija, kdaj je začela delovati, kateri so njeni cilji in katere so naše naloge v mreži ASP net.

Po kulturnem programu je zaživelo 11 ustvarjalnih delavnic, v katerih so se

starši lahko preizkusili v izdelovanju prstnih lutk, mozaiku, izdelovanju papirnih zmajev, sestavljanju zgodbe itd.

Na tržnici smo prodajali izdelke učencev. Denar bo v celoti namenjen nakupu digitalnega fotoaparata.

V šolski jedilnici je bila na ogled razstava na temo kulturne in naravne dediščine, okolja in mednarodnih dnevov.

Najpomembnejši dogodek dneva pa je bila seveda simbolična podelitev certifikata, s katerim se je šola vključila v mrežo šol ASP net. Certifikat nam je na svečani podelitvi v Piranu izročil generalni direktor Unesca.

Dan smo zaključili z nogometno tekmo med učenci, učitelji in starši.

Suzana Panker

Jože Klar, Janko Kleibencetl, Jože Puhani in Lojze Šprajcar. Luka Mezek in Marko Vugrinec sta avtorja seminarske naloge pod naslovom Sezonsko zaposlovanje prekmurskega prebivalstva in z njim povezana problematika, ki jo je za objavo v brošuri priredil prof. Jože Vugrinec. Zaključek 68 strani obsežne publikacije je namenjen jubilejnemu ocenjevanju vin v Bogojini, lanskim vremenskim pogojem za dober vinski letnik, literarnim prispevkom učencev osnovne šole Bogojina ter poeziji Štefke Gjerek in Andrejke Camplin.

Geza Grabar

Avto-moto rally -10 %

VEČ KOT 50 TEKMOVALCEV

Tekmovanje, ki so ga pod pokroviteljstvom Svetov za preventivo in vzgojo v cestnem prometu (SPV) občin Moravske Toplice in Puconci, Združenja šoferjev in avtomekanikov Murska Sobota, Motokluba Veterani Murska Sobota ter Društva paraplegikov Prekmurja in Prlekije pripravili v počastitev praznika naše občine, je potrdilo spoznanje, da imajo tovrstna tekmovanja svetlo prihodnost in da so nujno potrebna v današnjem času, ko je varnost v cestnem prometu zaradi vse boljših in hitrejših motornih vozil ter slabih cestišč vse slabša.

9. odprto prvenstvo Republike Slovenije v avto-moto rallyju -10 %, katerega štart je bil v Prometno-varnostnem centru Gaber v Murski Soboti, cilj pa po 40 prevoženih kilometrih po cestah občin Moravske Toplice in Puconci pred vaško-gasilskim domom v Sebeborcih, je v devetih različnih razredih pritegnilo več kot 50 voznikov starih motor-

FOTO: GEZA GRABAR

nih koles in avtomobilov, veteranov, iz vse Slovenije. S tem je bil dosežen namen akcije – s počasno vožnjo po predpisih opozoriti na strpno in varno vožnjo v cestnem prometu, zato je bilo zadovoljstvo glavnega pobudnika že skoraj pred desetletjem začete akcije, Franca Čarnija iz Sebeborec, predsednika AMD Štefan Kovač in SPV občine Moravske Toplice, toliko večje. Vesel pa je bil tudi, da je letos imenitno uspela vožnja za voznike osebnih avtomobilov – paraplegikov in tetraplegikov, kar daje temu tekmovanju edinstveni pečat. Tem mislim se je pridružil tudi župan občine Moravske Toplice Franc Cipot.

Tudi letos so se v spretnostnih vožnjah, cestni preizkušnji ter v izpolnjevanju testnih pol posebej izkazali vozniki iz naše občine. Med osebnimi avtomobili-razred Opel je Jernej Grof iz Sebeborec zasedel drugo mesto, med osebnimi avtomobili, izdelanimi do leta 1975, je Jože Horvat iz Bogojine pristal na petem, med motornimi kolesi z bočno prikolico, izdelanimi do 1975. leta, pa Edo Berden na šestem mestu.

Geza Grabar

Moravske Toplice

OBČINSKI ODBOR ZAHTEVA PREISKOVALNO KOMISIJO

Tudi zadnja seja odbora za kmetijstvo Občine Moravske Toplice priča, da člani niso zadovoljni z razpletom dogodkov po lanski suši. Na Državni zbor Republike Slovenije so namreč naslovili zahtevo, naj le-ta ustanovi posebno preiskovalno komisijo, ki naj preveri delo vladne komisije za dodeljevanje sredstev državne pomoči za škodo po lanski suši.

Kot je znano, je odbor za kmetijstvo na junjski seji razpravljal o problematiki državne pomoči po lanski suši – ob predstavnikih kmetijskega ministrstva so ji prisostvovali tudi predstavniki Ministrstva za okolje, prostor in energijo (MOPE), med njimi državni sekretar v omenjenem ministrstvu, mag. Radovan Tavzes; od slednjega so prejeli odgovor, da bodo na MOPE njihovo zahtevo po vključitvi dodatnih kultur na seznam oškodovanih in priznanju višjih cen obravnavali takoj, ko se bo do njih pozitivno opredelilo kmetijsko ministrstvo. Po pogovorih s prekmurskimi kmeti v začetku

julija je kmetijsko ministrstvo spremembe in dopolnitve sprejelo, na MOPE pa so besedo snedli, rekoč, da za izplačilo višjih oškodnin nimajo zagotovljenih dodanih finančnih sredstev.

Kritika na račun tega, da se problematika glede realne ocenitve in s tem tudi izplačila škod zaradi lanske suše še vedno vleče in ji ni videti konca, je letela tudi na Kmetijsko-gozdarsko zbornico Slovenije, ki da ni pravočasno storila vsega za njeno rešitev.

Posledica nestrinjanja z razpletom dogodkov pa je tudi na Ustavno sodišče Re-

publike Slovenije vložena pobuda za začetek presoje ustavnosti in zakonitosti navodila za vsebino in obliko vloge za dodelitev sredstev državne pomoči nosilcem kmetijskega gospodarstva, določitev geografsko zaokroženih območij in za izračun povprečne stopnje poškodovanosti kmetijskih rastlin. To je skupaj s sopodpisniki – kmeti s širšega prekmurskega območja ter Kmetijskega gospodarstva Rakičan – vložil član moravskotopliškega kmetijskega odbora Jože Štefko, kmet iz Ivanec.

Geza Grabar

Na podlagi 16. člena Statuta Občine Moravske Toplice (Ur.l. RS, št. 11/99, 2/01, 24/01 in 69/02), 8. člena Odloka o oskrbi s pitno vodo v Občini Moravske Toplice (Ur.l. RS, št. 74/99), 3. in 13. člena Zakona o kontroli cen (Ur. l. RS, št. 63/99) in določil uredbe o predhodni prijavi cen komunalnih storitev (Ur.l. RS, št. 41/02) ter v skladu z določili navodila za oblikovanje cen storitev obveznih lokalnih javnih služb (Ur. l. RS, št. 56/01) je občinski svet Občine Moravske Toplice, na 35. redni seji dne 26. avgusta 2002 sprejel

SKLEP

O POVIŠANJU CEN STORITEV OSKRBE S PITNO VODO

1. člen

S tem sklepom se povešajo cene storitev oskrbe s pitno vodo, ki jih zaračunava upravljalec vodovoda.

2. člen

Cene storitev oskrbe s pitno vodo se obračunavajo po naslednjih postavkah:

Proizvod- storitev Merska enota Cena v SIT

Vodarina

– gospodinjstvo	m ³	60,08
– ostali	m ³	72,32
– vzdrž. vod. prikl. druž. ali et. stan.	kom/mes.	89,78
– vzdrž. vod. prikl. Ø30, Ø25, Ø20, Ø15	kom/mes.	474,71
– vzdrž. vod. prikl. Ø40	kom/mes.	1.158,00
– vzdrž. vod. prikl. Ø80, Ø50 in Ø65	kom/mes.	3.409,94
– vzdrž. vod. prikl. Ø100	kom/mes.	5.210,42
– vzdrž. vod. prikl. Ø200 in Ø150	kom/mes.	9.844,36

3. člen

V skladu z zakonom o davku na dodano vrednost (Ur. list št. 89/98 in 30/01) se na ceno storitev obračuna 8% davek na dodano vrednost.

4. člen

Sklep začne veljati naslednji dan po objavi v Uradnem listu RS, cene pa se pričnejo uporabljati po preteku enega meseca od prijave cen na Ministrstvo za gospodarstvo RS.

Številka: 380-05/02-2 os

V Moravskih Toplicah, 26. 08. 2002

Župan: Franc Cipot, univ. dipl. org., ekon., l. r.

ANALIZA PROMETNIH NESREČ NA OBMOČJU OBČINE M. TOPLICE

za 1. polletje 2002 (primerjalno s 1. polletjem 2001)

I. PROMETNE NESREČE NA OBMOČJU OBČINE MORAVSKE TOPLICE

Zap. št.	Območje cestnega prometa	Smrtni izid	Telesna poškodba	Materialna škoda	Skupaj
1	Noršinci-Martjanci-Sebeborci-Andrejci-Krnci	0 (0)	11 (8)	31 (34)	42 (42)
2	Ivanci-Filovci-Bogojina-Bukovnica	0 (0)	1 (3)	7 (4)	8 (7)
3	Moravci-Suhi Vrh-Vučja Gomila	0 (0)	5 (2)	7 (10)	12 (12)
4	Čikečka vas-Selo-Fokovci-Ivanovci	0 (0)	0 (3)	2 (3)	2 (6)
5	Tešanovci-Mlajtinci-Lukačevci	0 (0)	2 (1)	3 (2)	5 (3)
Skupaj na cestah Občine M. Toplice		0 (0)	19 (17)	50 (53)	69 (70)

*() – podatki v oklepaju so za I. polletje 2001

Iz tabele je razvidno, da se je v naši občini zgodilo 69 prometnih nesreč, kar je skoraj enako število kot v enakem obdobju lanskega leta. Iz tega izhaja, da je prometna varnost na našem območju podobna kot v letu prej. Ta rezultat je posebej podkrepljen s tem, da se v naši občini ni zgodila nobena prometna nesreča s smrtnim izidom, prav tako so v upadu prometne nesreče s hudimi telesnimi poškodbami. Edini zaskrbljujoči rezultat se kaže v tem, da so se v letošnjem letu skoraj podvojile prometne nesreče z lahkimi telesnimi poškodbami 27 (15). Kljub temu pa so posledice v prometnih nesrečah v primerjavi z lanskim letom v upadu 122 (131).

II. POSLEDICE PROMETNIH NESREČ

Zap. št.	Območje cestnega prometa	Smrtni izid	Huda telesna poškodba	Lahka telesna poškodba	Brez poškod	Skupaj
1	Noršinci-Martjanci-Sebeborci-Andrejci-Krnci	0 (0)	1 (2)	18 (7)	60 (76)	79 (85)
2	Ivanci-Filovci-Bogojina-Bukovnica	0 (0)	1 (0)	0 (3)	12 (9)	13 (12)
3	Moravci-Suhi Vrh-Vučja Gomila	0 (0)	1 (1)	6 (2)	13 (17)	20 (20)
4	Čikečka vas-Selo-Fokovci-Ivanovci	0 (0)	0 (3)	0 (2)	3 (5)	3 (10)
5	Tešanovci-Mlajtinci-Lukačevci	0 (0)	0 (0)	3 (1)	4 (3)	7 (4)
Skupaj na cestah Občine M. Toplice		0 (0)	3 (6)	27 (15)	92 (110)	122 (131)

Najpogostejši vzroki za prometne nesreče so identični kot v lanskem letu, in sicer:

- nepravilni premiki z vozilom,
- neprilagojena hitrost,
- nepravilna stran in smer vožnje,
- neupoštevanje pravil o prednosti,
- neustrezna varnostna razdalja.

Največ prometnih nesreč se je zgodilo v petek, sledijo ponedeljek, sobota, torek, sreda in četrtek. Najmanj jih je bilo v nedeljo.

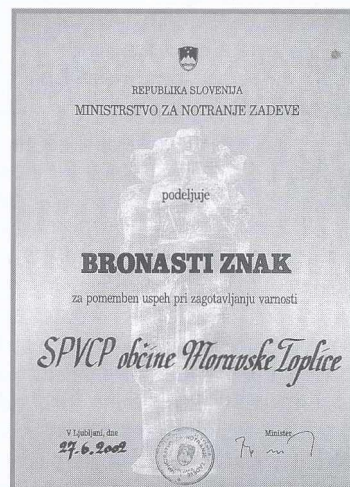
Franc Čarni, predsednik SPV
Občine Moravske Toplice

AKTIVNOSTI SVETA ZA PREVENTIVO IN VARNOST V LETU 2002

Namen delovanja Sveta za preventivo in varnost (SPV) Občine Moravske Toplice je, da kot svetovadni organ deluje pri prometnih preventivnih akcijah in sproti spremlja prometno varnostno situacijo v občini ter organizira aktivnosti, ki so pomembne za izboljšanje prometne varnosti. V prvem polletju 2002 je izvajal akcije, ki jih je načrtoval s svojim letnim programom dela. Akcije so bile v glavnem uspešno in dobro organizirane, po vsebini pa so naslednje:

- Izdelava analize prometne varnosti na cestah Občine Moravske Toplice;
- Izdelava programa za izboljšanje prometne varnosti na cestah občine;
- Priprava in sprejem programa dela SPV za leto 2002;
- Spomladanske akcije »Alkohol v prometu« (razgovor z vozniki, delitev letakov, itd.);
- Obhodi osnovnih šol, dogovori z ravnatelji in mentorji o prometni vzgoji učencev;
- Izvajanje kolesarskih izpitov na osnovnih šolah;
- Priprava za občinsko in medobčinsko tekmovanje »Kaj veš o prometu« za učence osnovnih šol;
- Izvedba občinskega tekmovanja »Kaj veš o prometu« za učence osnovnih šol Bogojina, Fokovci, Prosenjakovci in Puconci;
- Pregled prometne signalizacije in cestnih objektov na cestah občine;
- Izdelava analize prometnih nesreč na cestah občine (polletno);
- Izvedena kontrola prometne signalizacije in program za sanacijo in postavitev novih prometnih znakov.

Moramo poudariti, da je bilo delo SPV zelo obširno. Pri vseh večjih akcijah so sodelovali tudi mentorji prometne vzgoje in ravnatelji osnovnih šol. Prav tako je sodelovala tudi policija iz Murske Sobotice ter člani Združenja šoferjev in Avto-moto društvo Murska Sobota. Povezovali so se tudi s sosednjimi občinskimi SPV (Puconci, Murska Sobota).

Za uspešno vodenje programa akcij je SPV Občine Moravske Toplice kot edini v Pomurju prejel bronasti znak.

Svet je pripravil podroben program dela za jesensko obdobje in predvidel naslednje akcije:

- Akcija prvi šolski dnevi v času od 2. do 4. septembra 2002,
- Tekmovanje »Avto-moto rally -10 %« v počastitev občinskega praznika,
- Teden varnosti otrok v prometu od 1. do 7. oktobra 2002,
- Sprejem šolskih delegacij pri županu Občine Moravske Toplice (po končani akciji),
- Akcija »Stopimo iz teme«,
- Akcija »Alkohol v prometu«,
- Urejanje prometne signalizacije (poudarek – smerniki na robovih vozišč),
- Preventivna akcija »Razgovor z občani o prometni varnosti«,
- Priprave in izvajanje kolesarskih izpitov na osnovnih šolah,
- Izdelava analize prometnih nesreč in prekrškov v Občini Moravske Toplice.

Voda je naše največje bogastvo. Uporabljamo jo kot surovino za industrijo, je življenjsko živilo za človeka in ostali biološki svet, je topilo in sredstvo za čiščenje. Prav tako je voda pomembna kot izvor energije, kot prenašalec energije ali kot hladilno sredstvo. Mnoge rastline vsebujejo 70–90% vode, odrasel človek ima 50–70% vode. Človek dnevno potrebuje za minimalne fiziološke potrebe dnevno 1,5 do 3 l vode, seveda odvisno od letnega časa. Pitna voda ljudem prija za pitje v naravni obliki in z raznimi dodatki. Voda vsebuje raztopljene mineralne snovi, kot so kalcij in magnezij ter druge, ki ji dajejo ustrezno trdoto. Življenjski interesi družbene skupnosti zahtevajo, da je zdrava pitna voda v ustrezni količini povsod na voljo.

Kakovost in uporabnost voda je odvisna od antropogenih vplivov, od posegov v vodni režim in onesnaževanja voda, kot od naravnih danosti celotnega ekosistema. Z ustrezno zaščito voda je mogoče izboljšati njihovo kakovost in uporabnost. Naravno pogojene kakovosti voda pa ni mogoče spreminjati – ali le v omejenem obsegu. Zelene revitalizacije onesnaženih voda pogosto ni mogoče zagotoviti naenkrat, temveč le postopno in to v daljših časovnih obdobjih. To pa pomeni, da smo pri uporabi in izkoriščanju vodnih virov največkrat vezani na bolj ali manj onesnažene.

Slovenija pri tem ni izjema. V slovenskem prostoru moramo upoštevati značilnosti posameznih področij: od panonske nizine do kraškega sveta in morja. Kvaliteta podtalnice na posameznih delih Slovenije je različna, odvisna od količine padavin, zemeljskih plasti, onesnaževanja in vzdrževanja vodnih objektov in naprav.

Pomurje je razdeljeno na dva različna dela in sicer na ravninski del in hriboviti del Goriškega. Smer podtalnice na tem našem območju je od severozahoda proti jugovzhodu in teče s hitrostjo cca 1m/dan. Vodo, ki jo uporabljamo, črpamo iz različnih slojev. Površinski vodnjaki globine 5–7 m so večji del odvisni od količine padavin in ostalih zunanjih vplivov in so večinoma oporečni. Globoki vodnjaki globine 10–20 m ob ustreznem vzdrževanju večji del zagotavljajo ustrezno pitno vodo. Vrtine globine 30–150 m in več so večji del ustrezne, v posameznih primerih pa lahko vsebujejo določene kemične elemente (npr: železo, mangan), ki presegajo normative. Na splošno pa lahko rečemo, da veliki vodni sistemi oskrbujejo prebivalce z ustrezno pitno vodo, manjši sistemi pa so odvisni od ustreznosti vodnjakov in zajetij, v največji meri pa so odvisni od zunanjih vplivov: dež, veter in ostali vremenski pojavi.

ONESNAŽENJE VODA

Onesnaženje voda se pojavlja predvsem s treh vidikov.

1. Biološka kontaminacija; voda se na različne načine okuži s mikroorganizmi, prihaja do razvoja in širjenja mikroorganizmov, ki se v vodi prenašajo do končnega potrošnika. Pri tem prihaja do velikega števila obolelih v zelo kratkem času. To so epidemije hidričnega izvora. Najpogostejši mikroorganizmi, ki se v vodi prenašajo so: salmonelle, šigele, *Escherichia coli*, enteroko-

ki, vrsta proteus, različni paraziti.

2. Kemična kontaminacija; ta postaja vse bolj aktualen problem. Mnoge anorganske in organske snovi so nepogrešljive v vsakdanjem življenju, kar pomeni njihovo veliko uporabnost. Nekatera kemična sredstva so škodljiva direktno, nekatera pa se v organizmu akumulirajo in pozneje delujejo škodljivo. Sem spadajo: detergenti, pesticidi, umetne mase, barve, olja.
3. Radioaktivna kontaminacija; v modernem času vzbuja vse večje zanimanje zaradi uporabe nuklearne energije. To energijo pa potem uporabljajo jedrske elektrarne, rentgenske aparature, specialni laboratoriji v medicini in biologiji, industrija v smeri posameznih raziskav.

NADZOR

Zavod za zdravstveno varstvo opravlja nadzor nad ustreznostjo pitne vode v celotnem Pomurju, prav tako pa tudi v občini Moravske Toplice. Občina je površinsko zelo velika in razvejana od Moravskih Toplic do Motvarjevca. Zaradi tako velike razvejanosti ima veliko sistemov za oskrbo s pitno vodo. Praktično lahko rečemo, da vsaka skupina hiš na hribu ima svoj sistem. Večji del so to površinski vodnjaki, na katere ima velik vpliv vreme z spremljajočimi pojavi.

Vzorke vode za analize jemljemo na vseh sistemih za preskrbo s pitno vodo na območju celotne občine. Analize, ki se opravljajo v laboratorijih, so mikrobiološke na prisotnost mikroorganizmov. Za te vzorce morajo stekleničke biti sterilne. Mikrobiološke analize opravljamo na našem zavodu. Vzorci vode za kemične analize se jemljejo v kemično čiste steklenice in se odpeljejo na zavod v Maribor. Tako mikrobiološke kot kemične vzorce je potrebno na dan, ko so bili odvzeti, oddati v laboratorij.

Glede na to, da je veliko manjših sistemov, kateri se oskrbujejo iz površinskih vodnjakov, je ta voda v večini primerov neustrezna. Ta neustreznost se pokaže v prisotnosti mikroorganizmov in pa kemičnih parametrov kot so: nizek pH, prisotnost nitratov, vsebnost amonija itd. Večji sistemi, kot je krak mestnega vodovoda in nekateri vaški vodovodi, so zaradi primernega zajetja ali vodnjaka in primerne vzdrževanja ustrezni.

Dejstvo, da imamo veliko število vodnjakov, ki jih je potrebno vzdrževati, pa seveda ni najboljšo, zato se v današnjem času bolj nagibamo k temu, da bi prebivalstvo

občine oskrbovalo nekaj večjih sistemov, kateri bi lahko bili med sabo povezani. Na tak način bi bilo lažje zagotavljati zadostne količine vode primerne kvalitete.

PRIMERNO ZAJETJE

Za preskrbo z zdravo pitno vodo je potrebno urediti primerno zajetje oz. vodnjak, na katerega ne smejo vplivati zunanji dejavniki, kot so dež, veter in ostali vremenski pojavi. Po veljavni zakonodaji bi morali vsi ti objekti biti zavarovani z varnostnimi pasovi. Ti so:

- pas neposrednega zavarovanja; obsega ozek pas zemljišča okrog vodne naprave in v tem pasu so prepovedane vse dejavnosti razen zajemanja in čiščenja vode,
- pas omejitev; je širši pas, kjer so lahko samo sadovnjaki in travniki, ki se ne smejo gnojiti,
- širši pas higienskega nadzora; tukaj se spremljajo spremembe v zdravstvenem stanju prebivalstva in vsa dogajanja, ki bi lahko vplivala na kvaliteto pitne vode.

Nadalje pa je od vodnjaka naprej speljano cevovodno omrežje za dostavo vode do končnega porabnika. Celoten sistem mora biti popolnoma brezhiben, saj v primeru pomanjkljivosti, okvar in napak hitro prihaja do onesnaženja sistema.

Zaradi vse bolj intenzivnega onesnaževanja predvsem v mestih, industrijskih središčih in na območjih intenzivnega kmetijstva je zdrave pitne vode iz dneva v dan vse manj. Poraba vode pa stalno narašča v smeri gospodarskega razvoja. Večji del voda se porabi za transport odpadkov, ki se brezobzirno izpuščajo povsod. Zato se človek, kot razumno bitje, mora zavedati problema pomanjkanja zdrave pitne vode in ustaviti nadaljnje onesnaževanje, da ne bi zaradi nenehne želje po višjem standardu ogrozil lastni obstoj.

Naša največja skrb bo skrb za varovanje našega okolja, saj le na ta način ohranimo dovolj zdrave pitne vode za naslednje rodove. To pa bomo dosegli z zmanjševanjem količine odpadkov, zbiranjem in s sortiranjem odpadkov, s pravilno uporabo gnojil in pesticidov v kmetijstvu, sadjarstvu in vinogradništvu, z uporabo novejših in okolju prijaznejših industrijskih postopkov in tehnologij in z vzgojo in izobraževanjem vseh ljudi na nekem območju – tudi v občini Moravske Toplice.

Štefan Smodiš, dipl. sanitarni inž.
Zavod za zdravstveno varstvo M. Sobota

PROBLEM OSKRBE Z VODO NA GORIČKEM IN V CELOTNI OBČINI

Zavedati se, kako pomembno bogastvo predstavlja zdrava pitna voda, je miselni preskok, ki mora pri ljudeh dozoreti oziroma ga morajo ljudje zaznati, da bi se odnos posameznika do okolja tudi dejansko spremenil. Načinov, kako se to lahko zgodi, je vsekakor več, najbolj trda in direktna pa je pot, ko vode zmanjka ali je trajno primanjkuje – in ravno to se dogaja na našem območju, ki je še pred nekaj leti veljalo za območje, kjer je vode toliko, kot je rabiš in še več, saj je na vsakem mestu, kjer si v zemljo zabil cev, naletel na nahajališče dovolj velikih količin vode.

VODA JE DOBRINA

Danes je voda postala iskana dobrina in pričakovati je, da bo v relativno kratkem času njena vrednost izjemno porasla, zato je potrebno kar se da hitro in organizirano ukrepati. Dvig standarda in način življenja ljudi sta bistveno prispevala k povečanju dnevne porabe vode (pralni stroji, kopalnice, WC, zalivanje zelenic, pranje avtomobilov...), hkrati pa klimatske spremembe in drugi vzroki vplivajo na bistveno zmanjšano količino padavin oziroma na to, da so padavine razporejene tako, da je njihov vpliv na obnovo podtalnice neznamenit (zime brez snega...). Ob vsem tem so »strokovnjaki« generacije, ki danes odhaja v pokoj, v preteklosti z velikimi in nestrokovnimi posegi na področju melioracij in strahov pred tako imenovano 100-letno vodo osiromašili območje tudi s tisto vodo, ki se je na naravne načine akumulirala v tem prostoru. Tu so še gramoznice in drugi nekontrolirani posegi v podtalnico – in stanje je takšno, kot se nam kaže v naših studencih: vode ni ali je le še za vzorec.

Seveda je takšno pomanjkanje vode alarmantna situacija v vsem okolju, ki vodo rabi. In ker je eden od pomembnih dejavnikov pri tem lokalna skupnost – torej občina – je naloga vseh, ki v tej občini živimo, predvsem pa nas, ki smo na pomembnih funkcijah, da skupno najdemo rešitve, ki bodo pripeljale k čimprejšnji rešitvi nastale situacije. Pri tem predvsem poskušamo biti realni, saj je veliko stvari vedno odvisno od finančnih zmognosti občine in ljudi, ki to vodo rabimo.

OSTALI SO NA »SVOJIH« VODOVODIH

O problemu oskrbe z vodo smo se začeli pogovarjati že ob samem začetku delovanja te lokalne skupnosti, pa tudi že prej, v stari občini, saj se je že takrat načrtoval in izgrajeval skupni sistem oskrbe za celotno Prekmurje. Po uveljavitvi novih občin so se prioritete gradnje predvsem na Goričkem zamenjale s prioriteto gradnjo cest (oboje zaradi premajhnih sredstev ni bilo možno), saj je takrat bilo v studencih vode dovolj in ljudje problema niso neposredno zaznavali. Kljub temu smo vsako leto v okviru občinskega programa investicij pomemben del sredstev namenili vodovodnim in novim vodnim zajetjem. Vendar pa so ljudje v večini primerov na

Goričkem želeli ostati na »svojem« vodovodu – posamičnih studencih ali manjših skupnih vodovodih, češ »mi ne bomo nikomur plačevali svoje vode«. Bilo bi preneumno, da bi ljudi silili v nekaj, česar sami na noben način ne želijo storiti. Osebnostno sem ljudi velikokrat prepričeval, da ne gre za odvzem njihovih osebnih stvari, temveč da bodo z vključitvijo v skupni vodovodni sistem pridobili pravico zahtevati od občine in države, da se jim takrat, ko vode ne bo dovolj ali če voda ne bo neoporečna, zagotovili normalna oskrba z vodo. Čeprav so me posamezniki v občini opozarjali, da bo imela v primeru prevzema teh vodovodov občina težave, ker se lahko zgodi, da bo vode zmanjkalo ali da bo nepitna (nezdrava) in bo potrebno za rešitev problema nameniti veliko sredstev, sem s tem želel predvsem ljudem zmanjšati stisko, ki jo pomanjkanje vode pomeni za posameznika in gospodinjstva in na ta način prevaliti večji del bremena za rešitev te problematike na skupnost. Posamezniki so me zaradi tega »prevzemanja vodovodov« velikokrat kritizirali na različnih sejah, sestavkih v Lipnici pa tudi prek drugih medijev.

V zelo kratkem času pa se je pokazalo, da moje razmišljanje ni bilo tako narobe!

TRENUTEK RESNICE

Trenutek resnice pa je tak, da se na slabih odločitvah v preteklosti ne da graditi novih rešitev, temveč je potreben velik skupen cilj – potrebo po zdravi pitni vodi – uresničevati v praksi s skupnim nastopom vseh porabnikov, občine in države. Rešitev pomanjkanja vode smo zastavili kot prioritetni cilj razvoja Prekmurja in predvsem Goričkega na regionalni ravni in pričakujemo pomemben delež sofinanciranja iz državnih sredstev in evropskih skladov.

V občini Moravske Toplice, smo prvi del tega projekta začeli uresničevati še pred formalnim začetkom izgradnje sistema oskrbe z vodo prek regionalnega programa. Pravijo, da se je potrebno s problemom spoprijeti takrat, ko je ta še na začetku, pozneje bo tistih, ki bi radi vprašanje oskrbe z vodo reševali prek prej omenjenih programov, toliko, da bo spet potrebno čakati več let, preden bo iz vodovodne pipe pricurljala tako zelena voda. Končuje se vodovodno omrežje Prosenjakovci z vodovodnim zajetjem v Prosenjakovcih, ki glede na količino vode omogo-

ča oskrbo vasi Prosenjakovci, Pordašinci, Motvarjevci, Berkovci, Čikečka vas, Selo in Fokovci. Za navedene vasi je že pripravljena ali pa je v pripravi dokumentacija, tako da je zdaj naloga vseh, da se angažiramo pri zagotovitvi finančnega pokritja te investicije. Pričakovati je nadaljevanje gradnje že v letošnjem letu, predvsem pa naj bi se gradnja intenzivirala v naslednjem letu. Veliko pomanjkanje vode je tudi v delu vasi Ivanovci, Kančevcih in Ratkovcih, kjer začasno računamo na povezavo z vodovodnim zajetjem v Kančevcih (sv. Benedikt) – trajno pa naj bi se ta naselja skupaj z Andrejci, Ivanovci in Krnci reševala v sklopu povezave regijskega vodovoda od Sebeborec do Cubra v Moravskih Toplicah, predvidoma v letih 2003, 2004 in 2005. Regionalni projekt pokriva tudi naselja Bukovnica, Lončarovci, Ivanjševci in Središče.

Z začetkom gradnje vodohrana v Bogojini bi se naj v letu 2003 aktiviralo vodovodno zajetje v Vučji Gomili in se s tem reševala problematika vodooskrbe v tej največji katastrski občini v občini Moravske Toplice. To pa v bistvu pomeni, da je – glede na postavljene cilje – celotno Goričko v naši občini pokrito z vodovodnimi omrežji in trajnim virom vode. Vse to naj bi bilo dokončano v manj kot petih letih – tako predvideva študija oskrbe z vodo Goričkega kot prioritetni razvojni projekt.

Na ravanskem delu občine se s problemom pitne vode srečujejo predvsem v Norsincih, kjer je predvidena povezava s primarnim cevovodom Martjanci-Moravske Toplice ali s primarnim vodovodom od Mlajtinec, ki bo vezan na vodni vir iz nove vrtnice v Mlajtincih. Ker je za ta del vodovoda po posebni pogodbi zadolžena Komunalna Murska Sobotka kot upravljalec regionalnega vodovoda, je pričakovano, da bo do rešitve prišlo z začetkom izgradnje vodohrana v Bogojini, kamor naj bi se priključil tudi novi vodni vir iz Mlajtinec. Preostala naselja na ravninskem delu občine, ki niso vključena v regionalni vodovod, imajo za sedaj še lastne vodovode (Filovci, Ivanci, Mlajtinci, Lukačevci), je pa tudi za ta naselja predvideno, da se priključijo regionalnemu vodovodu. Kdaj bo to, je odvisno predvsem od njih samih in od dejstva, s katerim sem začel sestavek: da se problema vode zavemo ponavadi šele takrat, ko je v pipi ni dovolj ali pa je voda nezdrava.

Franc Cipot, župan

ODLIČEN MLADI ROD ORAČEV IZ NAŠE OBČINE

Da imamo v naši občini vse boljše orače z dvobrazdnimi plugi krajniki, smo pisali že lansko leto. Letos lahko z njimi delimo še večje veselje, saj so z uspehi, ki so jih dosegli na zadnjih tekmovanjih, resnično potrdili, da lahko od njih tudi v prihodnje pričakujemo vrhunske rezultate. Po stopinjah 22-letnega Tomaža Nemca iz Bukovnice, študenta 3. letnika Fakultete za kmetijstvo Univerze v Mariboru, najboljšega pomurskega orača, uspešno stopajo tudi Štefan Cigüt iz Norsinec, Dušan Ozvatič iz Berkovec ter Dejan Norčič iz Sebeborec, dijaki Srednje kmetijske šole v Rakičanu.

Že regijsko tekmovanje v oranju pri Murški Soboti, ki se je posebej točkovalo za prvenstvo Prekmurja in Prlekije, je potrdilo, da so orači iz naše občine, čeprav z ne ravno prevelikimi izkušnjami, med najboljšimi v Pomurju.

To je v prvi vrsti potrdil Tomaž Nemeč, ki je v konkurenci kar 24 tekmovalcev osvojil naslov najboljšega orača na levem bregu Mure in ugnal tudi svojega velikega vzornika in najuspešnejšega slovenskega orača zadnjih let ter večkratnega udeleženca svetovnih prvenstev, Jožeta Zvera iz Brezovice pri Lendavi. Na omejenem tekmovanju sta se z absolutno

petim oziroma šestim mestom izkazala tudi Štefan Cigüt in Dušan Ozvatič; Dejan Norčič je delil 13. mesto.

Tudi na državnem prvenstvu v Turjancih pri Radencih, kjer so mladi tekmovali v oranju na strnišču, so bili orači iz naše občine odlični. Na državnem tekmovanju dijakov srednjih kmetijskih šol je sodelovalo 19 tekmovalcev. Štefan Cigüt osvojil izvrstno 5. mesto, Dušan Ozvatič pa je bil dvanajsti. V ekipnem seštevku sta osvojila drugo mesto, v skupnem seštevku vseh disciplin (spretnostna vožnja, žaganje hlodovine, menjava gume) pa sta s še tremi sošolci postala najboljša v državi.

Tomaž Nemeč pa se je uspešno kosal z mnogo starejšimi in bolj izkušenimi orači za naslov najboljšega v državi in s tem za vozovnico za svetovno prvenstvo oračev prihodnje leto v Kanadi. Oranje na strnišču mu ni šlo ravno po pričakovanjih, vendar si je z odličnim oranjem na ledini prioral zavidanja vredno 5. mesto in ponovil lanski uspeh. Skupaj z vzornikom Jožetom Zverom sta osvojila naslov najboljše ekipe v državi.

Tomaž pa je prvič doslej posegel po kipu sejalača – glavni nagradi za prvo mesto na tradicionalnem tekmovanju v oranju za pokal kmetijsko-živilskega sejma v Gornji Radgoni. (G. G.)

Kmetija Časarjevih iz Mlajtinec MED NAJVEČJIMI V OBČINI

V Mlajtincih, tipičnem obcestnem panonskem naselju med reko Ledavo in potokom Lipnico, na jugu jih omejuje robinijev log Budina, se že od nekdaj ukvarjajo s kmetovanjem. Pogoji zanj so dobri, tako da je tudi danes kar precej napredno usmerjenih kmetij. Med njimi izstopa Časarjeva kmetija, ki se uvršča med največje v občini. Gospodar Viktor in njegov sin Roman trenutno obdelujeta 74 hektarjev površin. Parcele, več kot 50 jih je, ležijo tudi v sosednjih Moravskih Toplicah in Tešanovcih.

PRIDELKI Z NJIV IN PRAŠIČEREJA

»Prav razparceliranost je v naši vasi med kmetijci največja težava in kaže, da bo tako kljub vloženemu komasacijskemu zahtevku ostalo še nekaj časa. Povprečno število parcel na hektar tod namreč znaša 3,3 parcele, da bi se lahko začel komasacijski postopek, pa bi morale hektar v povprečju tvoriti najmanj štiri parcele,« nas seznanja Viktor.

Časarjevi: Roman, Marija, Ines, Šarika in Viktor

V predstavitvi sodobno opremljene in vzorno urejene kmetije posebej izpostavi, da ima vse pomembnejšo vlogo pri kmetovanju njegov sin Roman, ki je kot poslovodja trgovine s kmetijskim reprodukcijskim materialom zaposlen pri Kmetijski zadrugi Martjanci. »V njegovi domeni je poljedelstvo; letos je kar 40 hektarjev odpadlo na spravilo pšenice, ker smo opustili pridelavo sladkorne pese, pa smo imeli zasejanih tudi 12 hektarjev oljne ogrščice. Ostalo odpade na koruzo, ječmen in krmni grah. Ječmen in grah namreč predstavlja osnovno krmo za prašičerejsko proizvodnjo, ki je naša druga pomembna kmetijska panoga. Imamo tako imenovani zaokroženi krog reje: od 25 do 30 plemenskih svinj z letno proizvodnjo okrog 600 bekonov,« nam natančno predstavi svojo dejavnost, zaupa pa nam tudi partnerski odnos do Kmetijskega gospodarstva Rakičan, pri ka-

terem imajo za potrebe krmljenja prašičev uskladiščeno celotno količino doma pridelane osnovne krme. Od njih potem sproti dobivajo krmne mešanice, sestavljene po recepturi za prašičerejsko proizvodnjo kmetijskega gospodarstva. Najpomembnejši poudarek je povečanje skupne površine obdelovalnih zemljišč na okrog sto hektarjev.

Ne smemo pa zaobiti tudi ostalih družinskih članov: Viktorjevi ženi Šariki, ki je kot kuharica zaposlena v bližnjem moravskotopliškem zdravilišču, se je pred leti pridružila tudi mlada gospodarica, snaha Marija, prav tako kuharica. Zaradi hčerke Ines, ki predstavlja že tretjo generacijo Časarjeve družine, je v tem času na porodniškem dopustu.

KRAJ HITRO DOBIVA NOVO PODOBO

Obisk pri Časarjevih pa sem izrazil tudi za predstavitev življenja in dela vasi. Viktor je aktiven na številnih področjih: je občinski svetnik, predsednik Prekmurskega prašičerejskega društva, predsednik nadzornega odbora NK Mura, deluje v odborih soboške območne enote KGZS, občinskih odborih – mimogrede: bil je med pobudniki in organizatorji julijskega štrajka kmetov – in še kje. Že tri leta je namreč tudi predsednik Krajevne skupnosti Tešanovci. Kot pravi, so v tem obdobju v vseh petih krajih krajevne skupnosti naredili zares veliko, zanimalo pa nas je predvsem, kaj je novega v Mlajtincih.

»Vsega v nekaj stavkih ni mogoče naštet, zato naj omenim le najpomembnejše projekte, katerih skupna vrednost presega 15 milijonov tolarjev. Rad bi posebej poudaril sanacijo divjega odlagališča na vzhodni strani kraja, odkoder smo odpeljali kar okrog 15.000 m³ odpadkov, temeljita obnova vaško-gasilskega doma, ureditev športnega centra z žarometi ter ureditev kanalizacijskega omrežja z navezavo na centralno čistilno napravo v Lukačevcih. Vsega tega brez krajevnega samoprivepka, ki se bo pri nas izteklet leta 2005, ne bi dosegli, zato razmišljamo, da bi eno od oblik namenskega zbiranja sredstev od občanov imeli tudi v prihodnje.« O tem, da je kraj v zadnjih letih temeljito spremenil svojo podobo, k temu pa so veliko prispevali pridni krajanji sami, ki so lepo uredili svoje domove in kmetije ter njihovo okolico, se lahko prepriča vsakdo, ki se zapelje skozi Mlajtince.

Geza Grabar

Krnci

7. VAŠKE IGRE V OBČINI M. TOPLICE

V nedeljo, 11. avgusta, so potekale v vasi Krnci že sedme vaške igre v naši občini. Sodelujoče ekipe so se pomerile v več različnih igrah. Nekatere igre so že tradicionalno na vsakih igrah in se vlečejo kot rdeča nit, nekaj iger pa je bilo tudi letos povsem novih.

Nova je bila igra metanje krogle, kjer so imeli najboljši rezultat domačini, ki pa zaradi vloženi jokerjev drugih ekip niso dobili največ točk. Domačini so bili najboljši pri igri luščenje koruze, hoji s hoduljami, sestavljanju kmečkega voza in metanju žoge na koš. Pri žaganju drv so bili najhitrejši člani ekipe iz Ivanovec, pri igri presenečenja pa je osvojila največje število točk ekipa iz Ratkovec. Tudi pri vlečenju vrvi so bili najmočnejši člani ekipe iz Ratkovec, ki bodo naslednji gostitelji vaških iger v letu 2003.

Končna razvrstitev ekip: 1. mesto Krnci (79 točk), 2. mesto Ratkovi (61 točk), 3. mesto Vučja Gomila (58 točk), 4. mesto Tešanovci (54 točke), sledijo ekipe iz vasi Fokovci, Ivanovci, Sebeborci in Selo.

Posebej velja pohvaliti domačine, ki so se na igre temeljito pripravili, vendar jim je hudo zagodlo vreme. Skoraj ves čas je namreč deževalo, kar je povzročalo precej težav pri izvedbi iger. Nekatere igre, ki bi se lahko odvijale na lepo pripravljenem terenu, so bili prisiljeni organizatorji zaradi dežja prenesti na drugo mesto ali celo v šotor, kar je predvsem mnogim gledalcem zelo oteževalo normalno spremljanje iger. Svoje so k temu prispevali tudi nujno potrebni, toda precej moteči dežniki. Kljub težavam z vremenom so se tokrat tako gledalci kot tekmovalci obnašali zelo športno, kar je tudi precejšnja zasluga dobrega in korektnega sojenja sodnikov. Morda pa je k temu nekaj prispevalo tudi vreme, ki je sproti hladilo vse in ne le najbolj razgrete tekmovalce in gledalce.

Zelo veliko zanimanje gledalcev je na tokratnih igrah pritegnila poleg vlečenja vrvi še hoja na hoduljah. Izkazali so se tako mladi, ki hodulj skoraj ne uporabljajo več, kot tudi nekateri starejši, ki jim je bila v preteklosti hoja na hoduljah prijetna otroška zabava.

Posebno pozornost pa je tudi tokrat pritegnila igra presenečenja. V igri je poleg vodje ekipe sodelovala še tekmovalka, ki je metala jajca. Vodja ekipe je moral približno iz razdalje desetih metrov vržena kokošja jajca ujeti v zraku. Marsikatero vrženo jajce je precej zgrešilo cilj in mnoga jajca so se razbila ob tem, ko so jih poskušali ujeti v zraku. Poleg tekmovalcev so bili tako deležni razbitih jajc tudi gledalci, ki so bili preblizu dogajanju.

Zalostno dejstvo je, da se je tokratnih iger udeležilo le osem vasi s svojimi ekipami, čeprav je v občini kar 28 naselij. Vzrok za tako slabo udeležbo je poleg slabega vremena potrebno iskati še kje drugje, kajti

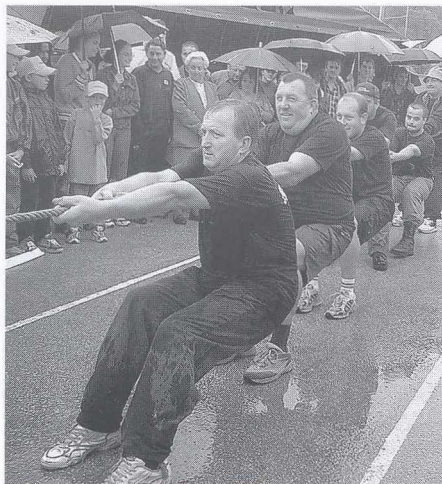

FOTO: JANEZ ŠKALIČ

iz nekaterih majhnih vasi (Ratkovci) je prišla na igre skoraj polovica vseh prebivalcev, medtem ko se precej večjih vasi iger ni udeležilo. Na igrah je bilo kljub slabemu vremenu tudi sorazmerno dosti otrok. Morda pa se bodo tudi po njihovi zaslugi stvari v prihodnosti le spremenile.

Janez Škalič

Ivanovci

NAJ TERASA 2002

17. avgusta je iz vasi Ivanovci Radio Murski val direktno prenašal slovesnost ob podelitvi naslova *Naj terasa 2002*. To laskavo priznanje si je z glasovi bralcev Vestnika in poslušalcev radia prislužila Gostilna Ratnik iz Ivanovec. Zaključno prireditev je ob pomoči nagrajenca-gostitelja in sponzorjev pripravil Radio Murski val z agencijo Venera.

Nagrajeni gostinec Boris Ratnik s svojimi sodelavci je bil priznanja izredno vesel, saj je to zanj, kot je poudaril, nagrada za dosedanje in izredno velika vzpodbuda tudi za nadaljnje delo. Priznanje izredno veliko prispeva tudi k promociji in razvoju tega območja.

Za zaključno prireditev je bil ob Vinogradniškem centru Goričko v Ivanovcih postavljen velik šotor, ki so ga poleg terase in dvorišča napolnili številni obiskovalci od blizu

in daleč. Kar nekaj skupin obiskovalcev se je tokrat odločilo in so se na prireditev pripeljali z avtobusi. Na ta način so lahko brezskrbno uživali ob pijaci in dobri hrani, ki so jo gostitelji pripravili za to priložnost, odpadla pa je tudi marsikatera skrb s parkiranjem. Poleg dobre glasbe in glasbenih gostov je prireditev popestrilo tudi več drugih gostov, ki so podrobno predstavili vas Ivanovci, društvo vinogradnikov in druge značilnosti okolice. Obiskovalce je s svojim obiskom počastila celo vinska kraljica.

To priložnost so vinogradniki izkoristili tudi za zdaj že tradicionalno postavitev klopotca ob Vinogradniškem centru Goričko v Ivanovcih.

Domače turistično društvo je ob tej priložnosti v društvenih prostorih Društva vinograd-

Prekmurska šunka

TUDI LETOS IZVRSTNE MESNINE IZ NAŠE OBČINE

Na poti zaščite geografskega porekla prekmurske šunke je Društvo za promocijo in zaščito prekmurskih dobrot tudi letos pripravilo tradicionalno ocenjevanje te edinstvene mesnine z levega brega Mure. Ocenjevanju je sledil še strokovni posvet s predstavitvijo vseh vzorcev. Tudi tokrat so na ocenjevanju izstopali vzorci pridelovalcev iz naše občine.

Pridelovalci – v glavnem ljubitelji, nekaj je bilo tudi zasebnih mesno-predelovalnih obratov ter lastnikov vinotočev in turističnih kmetij – so v ocenitev na Španovo domačijo v Moščancih prinesli petnajst izdelkov, za katere je strokovna komisija pod vodstvom dr. Božidarja Žlenderja z Biotehniške fakultete v Ljubljani odločila, da tri mesnine izpolnjujejo pogoje za srebrne ter pet za bronaste medalje. Podeljenih je bilo še pet priznanj.

Med tremi srebrnimi medaljami sta bili tudi šunki Vinotoča Lipič-Passero iz Tešanovec ter Antona Vogrina iz Ivanec. Drago Passero, prav tako iz Tešanovec, pa je za šunko prejel bronasto priznanje. Na ocenjevanju so sodelovali tudi vinotoča Marija-Miran Erniša in Anica Erniša iz Tešanovec, družina Marič iz Sebeborec, Gostišče Aleksander Smodiš ter Igor Smodiš iz Moravskih Toplic. Vsi so prejeli priznanje.

Sklepna ocena predsednika Društva za promocijo prekmurskih dobrot Janeza Kodile je, da se kljub naporom in prizadevanjem društva za kar najbolj kakovostno proizvodnjo teh mesnin, ki bi z množičnejšo proizvodnjo za marsikatero kmetijo lahko bila pomembna dopolnilna dejavnost, ocenjevanja še vedno udeležuje premalo izdelovalcev, pa še med temi je glavnina ljubiteljskih. V petih letih jih je bilo na ocenjevanju med 12 in 20 vzorci na leto. Dr. Žlender, ki je ocenjevalnim komisijam predsedoval na vseh dosedanjih ocenjevanjih, je potrdil, da se kakovost šunk tudi po napotkih iz predhodnih ocenjevanj iz leta v leto izboljšuje; izdelki so precej izenačeni tako po obliki kakor po kakovosti pa tudi po tehnologiji pridelave med njimi ni več velikih odstopanj. (G. G.)

Janez Škalič

CIGANI LETIJO V NEBO ALI: SE PREDVOLILNI GOLAŽ KUHA V PROSENJAKOVCIH?

ROMI V MESTU

Pravzaprav je zgodba značilna, kot bi jo ustvaril dober scenarist: romska družina s socialnega roba se prebija skozi vsakdan. Sčasoma se vseli v stanovanje, ki je (po naključju ali ne) v središču mesta. V zastareli hiši, provizoriju, kot mu pravijo, živijo z drugimi, ki so tudi na socialnem robu. Romi, neromi, to ta hip ni pomembno. V stanovanju, čeprav seveda ni razkošno, se čisto v redu počutijo. Občasno prihaja k njim policija zaradi kršenja javnega reda in miru, saj je v provizoriju veliko različnih ljudi z različnimi temperamenti. Prav zaradi tega meščani, ki živijo v hišah okrog provizorija, večkrat posredujejo pri mestni oblasti, češ: »Naj nam dajo mir, hočemo imeti normalne sosedel!« In če je provizorij še eno zadnjih zatočišč za brezdomce, ljudi brez prave prihodnosti, je to tudi kraj, kjer imajo urbanisti povsem svoje načrte. Pozidava mestnega središča v nobenem primeru ne more vključevati propadajočega objekta s prebivalci, ki jih nihče noče za sosedel. Zato je interes mestne oblasti diametralno nasproten prebivalcem provizorija. Ti bi dali celo premoženje (ki ga itak nimajo), da bi še naprej stanovali tamkaj, saj imajo vse praktično na dlani – šolo, trgovino, zdravstveni dom... Tako si uradne institucije prizadevajo Romom najti ustrezno nadomestno bivališče. To seveda ni niti najmanj enostavno, saj šest bolj ali manj črnih glav praktično nihče v tej deželi ne mara. Šef družine je Šandor Kovač, tako imenovani »nobody«. Človek, ki je prišel od nekod nekam. Nima pojma, kje so njegove korenine, nima državljanstva ne drugih papirjev. Pred leti je kot begunec prispel k nam in živi v zunajzakonski skupnosti z Veroniko Horvat. Ta ima že od prej 14-letno hčerko Verico, potem pa so privekali na svet še desetletna Sandra, dve leti mlajši Sandro in dveletni Bihar. V bistvu so veseli, da imajo streho nad glavo, saj nekateri njihovi sonarodnjaki nimajo niti tega.

VASICA ONKRAJ MESTNEGA VRVEŽA

Daleč onkraj mestnega vrveža je narodnostno mešana vasica ob meji z Madžarsko. Okrog 200 duš se preživlja večinoma s kmetijstvom. Še nedavno je bil pravšnji socialni korektiv tamkajšnja tekstilna tovarna, ki pa je po nekajletnem životarjenju propadla. In z njo številna delovna mesta za domačine, ki so slabe volje že od sporov z državo, saj jim je ta dobesedno čez noč želela vsiliti tako imenovane kontejnerje (zabojnike, kjer bi prebivali prebežniki). A so se jih ubranili. Pa vendar je prav pri njih Center za tujce, ki si od časa do časa na domačijah »sposodijo« kaj za pod zob, pijačo ali obleko. Domačini, ki so v slovenski državi tudi sami manjšina, sicer niso ksenofobi, niso nestrpni do drugačnih, so pa posebej občutljivi za tovrstna vprašanja. Zato je bil zanje 20. avgust (eden največjih praznikov madžarske države) posebej dramatičen: prej omenjeni Romi so se namreč na hitro vselili v eno vaških hiš, ki jo je le kakšno uro pred njimi izpraznil prejšnji lastnik nekje s štajerskega konca. Ko so zvedeli, da so jim brez kakršnegakoli namiga vsilili romsko družino, se je

začel pravi punt. Prihitei so policisti, ki jih je nekdo obvestil, da so domačini »oboroženi« z lopatami in vilami, a se je k sreči izkazalo, da je imel nekdo ob prijavi policistom slab občutek za humor. Selitev je sicer povzročila obilico hude krvi, a do množičnih protestov ni prišlo. Romi so se vselili brez posebnih težav, ki pa so se začele za Prosenjakovčane.

ROMI SO TU, VRSTIJO SE SESTANKI

Še isti večer so se sestali vaščani in na burni seji razpredali o tem, zakaj so prav oni največkrat tepeni. Enkrat jim tujce vsiljuje država, drugič občina, ob tem pa so že tako ali tako demografsko ogroženi. Seveda ni bilo nikogar, ki bi jim lahko ponudil odgovore na temeljne dileme, predvsem pa, zakaj so romsko družino preselelili prav k njim in to brez poprejšnjega soglasja vaščanov. Razmeram primerno so sprejeli več ostrih sklepov. Med drugim tudi, da zavračajo romsko družino, da bodo bojkotirali jesenske lokalne volitve in da se odrekajo pripravi osrednje proslave ob občinskem prazniku. Odstopil je tudi dosedanji vaški predsednik Janez Vukan,

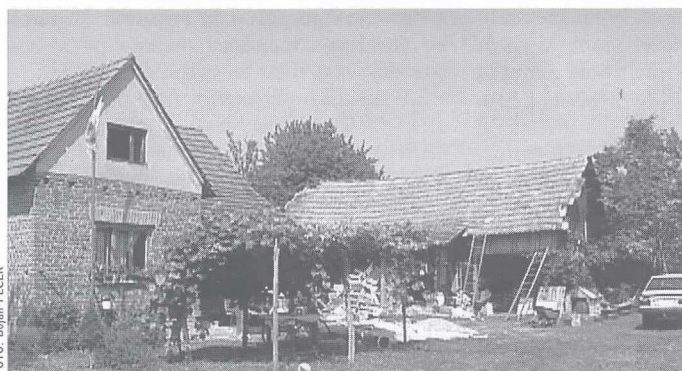
Takoj po vselitvi so se sestali vaščani Prosenjakovec.

ki je bil posebej razočaran nad ljudmi v lastni občini. Prepričan je bil, da so ti za selitev Romov vedeli, a mu niso nič povedali. S podobno ihto se je nadaljevalo naslednjega dne, ko se je sestal varnostni sosvet občine Moravske Toplice. Čeprav so uradne osebe skušale umiriti strasti, češ da občina za selitev ni vedela in da si prebivalcev ne more izbirati, so domačini iz Prosenjakovec ostali pri svojem: romske družine ne sprejemajo, celo več: občina naj poskrbi za to, da se bodo Romi vrnili v Mursko Soboto.

V napetem vzdušju je bila nato še seja občinskega sveta, kjer opisovane problematike sprva ni bilo na dnevnem redu. A takrat (zakaj ne že prej?) je stopil na sceno Tibor Vöröš, narodnostni poslanec, ki se je zavzel za Prosenjakovčane. Na njegovo pobudo in očitno nejevoljo župana Ferija Cipota in tajnika občine Nade Lutarič so se svetniki priklonili volji ljudstva. Sklenili so, da mora mestna občina »vzeti Rome nazaj« – sklep, ki obvezuje sosednjo občino in ne lastne, je verjetno eden od vzorčnih, vprašanje pa je, koliko je realen. A vseeno ostaja uradna zahteva, da se Romi v 30 dneh izselijo iz Prosenjakovec, po možnosti nazaj v mestno občino. Svetnik Vöröš je celo obljubil, da bo kot svetnik madžarske populacije sam poskrbel za morebitni nakup nove hiše Romom.

PISMO KUČANU IN DRNOVŠKU

Medtem se je šesterica Romov znašla, kot se nomadski narod pač znajde. Prebivališče so si za silo uredili, čeprav jih vseh šest spi v eni sobi. Osnovne pogoje za bivanje imajo, za zdaj ob podpori humanitarnih organizacij tudi ni problemov z živežem in prevozom starejših treh otrok v šolo v oddaljeno Mursko Soboto. Verjetno

Domačija, na kateri so se naselili Romi.

se bodo problemi stopnjevali pozimi, pa tudi sami po nekaj dneh bivanja daleč od ponorelega sveta ugotavljajo, da so sicer srečni, da so odšli iz kraja, kjer je bilo veliko preprirov s sostanovalci v provizoriju. Imajo svoj mir in kot pravijo, spoštujejo sosede. Sprva je sicer med njimi zavladal pravi preplah, saj so Romi kmalu po priselitvi dobili množičen obisk kakšnih štiridesetih oseb. Domačini so že mislili, da se je uresničila njihova panika pred hitrim širjenjem romske »družine«. A pozneje se je izkazalo, da je bil strah odveč, saj je šlo le za slavje ob rojstnem dnevu najstarejše hčerke.

Stereotipni strah pred neznanim se je po nekaj dneh tudi umaknil bolj racionalnemu razmišljanju. Šandor, ki so ga največkrat omenjali kot potencialno nevarnega domačinom, je že večkrat javno izjavil, da sosedom ne misli krasti in da ima ta hip dovolj vsega za preživetje družine. Celó več: »Če kdo kaj potrebuje«, pravi Šandor Kovač, »mu lahko to tudi podarim!« Zdaj tudi že pomaga sosedu pri manjših avtomehaničnih opravilih. Želi biti dober sosed, čeprav v isti sapi trdi, da mu slovenska država ni dala ničesar, zato tudi posebne lojalnosti do nje ne čuti. Prej je imel večkrat opravka s policijo, ki po sklepu sosveta vsak dan obiskuje priseljeno družino.

A po drugi strani si Romi želijo vrnitve v mesto. Trdijo, da niso prišli prostovoljno v Prosenjakovce, da so jih na nakup hiše nagovorili ljudje iz mestne oblasti in da so tudi poskrbeli za finančno plat posla. Veronika bi se takoj vrnila, če bi ji seveda poskrbeli primerno prebivališče. Zdaj ima okrog 180 tisočakov socialne pomoči, za katero nihče ne more reči, da je mačji kašelj. Konec koncev je v Prosenjakovcih in okolici kar nekaj družin, ki so zaradi stečaja tovarne skoraj brez vsakršnih dohodkov.

Mestna občina pravi, da je selitev zasebna zadeva in z romsko družino zdaj nimajo nič. Matična, moravskotopliška, sicer oporeka moralnost tovrstne »skrbi« za Rome, a po tehnični plati zadevi ne more oporekati. Zato so Rome pač sprejeli take, kot so – z vsemi dobrimi in slabimi lastnostmi (kdo jih pa nima). A taki načelni stališči občin sta nesprejemljivi predvsem za Prosenjakovčane in njihovega tribuna Vöröša. Ker ne pričakuje, da bi občina sama uresničila sklepe občinskega sveta, je vzel vajeti v svoje roke – spisal je pismo, ki ga je poslal predsedniku države in vlade. Državo in obe občini ultimativno zavezuje, da Rome znova preselijo. Če ne, pravi, bodo pripravili množične proteste, pri katerih ne bodo sodelovali samo staroselci iz Prosenjakovca, pač pa tudi romska družina, saj se oboji počutijo izigrane. Obojim da so kršene človekove pravice.

POLITIČNE RAZSEŽNOSTI ZAPLETA

Ni potrebno biti politolog za ugotovitev, da je odisejada šestih Romov tudi (ali predvsem) politični dogodek. Odveč in preveč spekulativno bi bilo razpredati, kaj komu ustreza in zakaj se je kdo postavil na to (ali ono) stran. Tu mislim seveda na lokalne politične faktorje, ki že na veliko kupčkajo pred jesenskimi volitvami.

Ostajajo pa, mislim, objektivne ugotovitve, med katerimi je prva teza, da je občina Moravske Toplice po prepredenosti političnih interesov in odnosov med »najtežjimi« v Pomurju. In to težo bo potrebno znati pozitivno artikulirati ob jesenskih volitvah. Nakopičilo se je ogromno problemov, ki so večinoma postali tudi širše medijsko odmevni in se jim reče afere. Ohranjali so komuno v središču dogajanja – o občini se venomer govori, piše, poroča... Načeloma bi temu lahko rekli reklama, a res le načeloma. Dogajanje namreč posega prav v obdobje občinskega praznovanja, ko bi bolj kot o težavah morali govoriti o dosežkih. Kdo bo torej dejansko to težo odnosov znal izkoristiti, vnovčiti na volitvah? Je vse to za zdajšnjega župana prednost ali pa z bojkotom (če ga bodo uresničili) svojih nekdanjih volilcev iz KS Prosenjakovci izgubljajo? Bodo (ali so že) ob vsem tem znali pristaviti piskrček ljudje iz opozicije, če ta sploh obstaja?

Zdajšnji kaos, kamor ne štejemo zgolj selitve Romov v Prosenjakovce, bo gotovo imel visoko ceno. Volitve pa bodo pokazale, kdo jo bo moral plačati.

Bojan Peček

A SZENTLÁSZLÓI TŰZOLTÓK 110 ÉVE

Az önkéntes tűzoltóság hosszú és gazdag hagyományairól tanúskodik az évforduló, amelyet a nemrégiben ünnepeltek a szentlászlói tűzoltók. A Szentlászlói Önkéntes Tűzoltóegylet, a község 27 hasonló egyesülete közül a második legidősebb, 1892-ben alakult. A tűzoltók és a szlovén-magyar határ mentén fekvő, nemzetiségileg vegyesen lakott terület polgárai méltóan megünnepelték a jeles dátumot, a rendezvényt jeles vendégek is megtisztelték, köztük: Eöry Ernő, a Szlovén Tűzoltószövetség elnöke, Franc Cipot polgármester, Požonec Mária és Geza Džuban parlamenti képviselők és sokan mások.

Zsohár István a Szentlászlói Önkéntes TE elnöke többek között a következőket mondotta: »Itt, Szlovénia peremvidékén a tűzoltóság a vagyon- és életmentés mellett mindig is a nemzeti önazonosság, a mi esetünkben az anyanyelv megőrzésének letéteményese volt. A tűzoltószervezet számtalanszor kezdeményezett és szervezett kulturális, társadalmi és egyéb, az embereket összefűző rendezvényeket. És éppen a miénkhez hasonló kis településeken ez rendkívüli jelentőséggel bír.«

A folytatásban visszatekintett az egyesület múltjára és ennek legfontosabb mérföldköveire: az 1906-ban vásárolt kézifecskendő egészen 1956-ig szolgált, amikor a Savica motoros fecskendő váltotta fel. A hatvanas években tűzoltószertárral és garázzsal kiegészítették a már létező faluotthont. A korszerű Ziegler motoros tűzoltófecskendőt 1969-ben vásárolták. Tíz évvel később a tűzoltó-felszerelés és a tűzoltók szállítására alkalmas eredeti pótkocsit vásárolhattak a szentlászlói tűzoltók. Az egyesület működésének 90. évfordulója kapcsán kibontották az egyesület zászlaját. 1983-ban megszületett a tűzoltóautó vásárlásáról szóló döntés. A jármű a mai napig az eredeti célokat szolgálja. A régi iskola 1987-ben elvégzett adaptálásával új garázshoz jutottak, ugyanakkor pedig elnyerték a közös tevékenységeket szolgáló új helyiségek használati jogát. Az egyesületi tevékenység legutóbbi éveiben bővítették a felszerelést, új egyenruhákat és személyi védelmi eszközöket szereztek be.

»A közelmúltban egy egyesületi rendezvényen mondotta a polgármester a tűzoltóknak, hogy őrizzék meg a rendszereket és országokat túlélő »elvtárs« megszólítást. Én még valamit hozzáfűznék: itt a határ menti térségben még szebb magyar kifejezést használunk: »bajtársak« vagyis barátok a bajban. Mi tűzoltók tehát barátok maradunk a bajban és segítünk minden rászorulóknak« fejezte be ünnepi beszédét Zsohár István.

A rendezvényen, amelyet a hazai fiatal és felnőtt csoportok szereplése tett még ünnepélyesebbé, kiosztották az elismeréseket és kitüntetések is. A sokéves tűzoltómunkáért járó jelvények átvevői közül hadd említsük azokat, akik fél évszázados munkájukért vehették át a jelvényt: id. Dóra Géza, Oskar Glavač és Vass Géza; a Szlovén Tűzoltószövetség I. fokú elismerését Oskar Glavač, Géci Ernő, Zsohár István és Robert Janko vehette át.

Geza Grabar

Pártosfalva ÖTÉVES A HATÁRÁTKELŐ

Augusztus közepén múlt öt éve, hogy Milan Kučan és Göncz Árpád akkori szlovén, illetve magyar köztársasági elnök ünnepélyesen megnyitotta a Pártosfalva-Magyarszombatfa államközi határátkelőt. Az évforduló tiszteletére szervezett ünnepélyt a határ két oldalán élők számára 2002. augusztus 25-én a Magyar Nemzeti Öngazgatási Közösség és Moravske Toplice Község. Az ünnepi kultúrműsorban a magyarszombatfai citerások, valamint a pártosfalvi Ady Endre és a Szerdahelyi Antal Ferenc Művelődési Egyesület csoportjai szerepeltek.

OBČINSKO TEKMOVANJE POTRDILO DOBRO USPOSOBLJENOST GASILCEV

Prizadrevni in marljivi gostitelji letošnjega tekmovanja Občinske gasilske zveze (OGZ) Moravske Toplice, šestega po vrsti, so bili gasilci s Suhega Vrha. Najpomembnejše vsakoletno gasilsko tekmovanje na nivoju občine je na prizorišče tekmovanja v hitri vaji z motorno brizgalno, vaji raznoterosti ter štafetnem teku v članskih vrstah ter v vaji z brentačo in prenosom vode za najmlajše kategorije privabilo 17 enot iz 13 najboljših društev s predhodnih treh sektorskih tekmovanj. Ta so bila sredi poltja za sektor Martjanci v Mlajtincih, za sektor Bogojina v Bogojini ter za sektor Prosenjakovci v Čikečki vasi. Tekmovanje je tudi letos potrdilo dobro usposobljenost operativnih gasilskih desetih, kar ne daje zadovoljstva in velike mere samozavesti samo gasilcem, temveč tudi njihovim mentorjem, še bolj pa gasilski zvezi kot krovni gasilski organizaciji na lokalnem nivoju.

Tekmovalni prostor na travniku, ki glede na konfiguracijo terena ni bil povsem raven, a je bil za vse nastopajoče enak, je bil dobro pripravljen. Prav neposredna bližina gasilskega doma in s tem vse potrebne infrastrukture za tekmovanje, razglasitev rezultatov in družabni del prireditve pa je gotovo bila odločilna, da se gostitelji niso odločili za tekmovanje na športnem igrišču ali na kateri drugi lokaciji.

Občinsko tekmovanje je bilo eno zadnjih dejanj gasilskih prireditev v letošnjem letu v občini ter s tem tudi priložnost za prve ocene vseh gasilskih prireditev v okviru OGZ Moravske Toplice. Bilo jih je veliko, najpomembnejše pa je bilo državno tekmovanje za memorial Matevža Haceta meseca maja v Zdravilišču Moravske Toplice.

In kdo so bili najboljši v posameznih kategorijah? Med štirimi ekipami pionirjev je naslov najboljše ekipe pripadel mladim gasilskim naraščajnikom iz Sebeborec, sledijo enote iz Andrejec, Suhega Vrha in Prosenjakovec. Mladi so bili v svojih nastopih zelo izenačeni, kar daje veliko mero samozavesti njihovim mentorjem,

Najboljši na tekmovanju so prejeli pokale.

FOTO: Geza GRABAR

saj dobro delajo in bodo uspešno nasledili svoje predhodnike. V konkurenci članic so nastopile le domače gasilke, pri šestih desetih članov A pa je po pričakovanju tudi letos slavila vrsta iz Sebeborec, drugi so bili Martjanci ter tretji Filovci. Sledijo: Prosenjakovci, Fokovci in Središče. Med šestimi desetimi članov B je naslov občinskega prvaka pripadel ekipi Krnec, sledijo Moravske Toplice, Lončarovci, Suhi Vrh, Motvarjevci in Vučja Gomila.

Na podelitvi pokalov in priznanj najboljšim so ob predsedniku OGZ Moravske Toplice Slavku Škerlaku in županu Francu Cipotu sodelovali tudi predsednik GZ Slovenije Ernest Eöry, regijski poveljnik Jože Pintarič ter Štefan Jančarič, poveljnik občinskega Štaba Civilne zaščite Moravske Toplice. Vsi so si bili enotni, da je bilo letošnje leto po organizacijski plati na nivoju zveze daleč najuspešnejše doslej. Tudi rezultati, ki jih dosegajo njihova društva – bodisi na tekmovalnem ali organizacijskem področju – dajejo trdno zagotovilo uspešni požarni varnosti v občini in regiji.

Geza Grabar

Hitra vaja z motorno brizgalno

FOTO: Geza GRABAR

Tešanovci

BENKOV MEMORIAL – LETOS NOČNO TEKMOVANJE

Ker je bil nekoč eden najpomembnejših članov njihovega društva velik predvojni soboški industrialec in narodni poslanec Jožef Benko, so v njegovi rojstni vasi, Tešanovcih, tudi minulo meddruštveno gasilsko tekmovanje sredi julija, namenili spomenu na svojega rojaka.

Jožef Benko je zlasti v 30. letih prejšnjega stoletja na gospodarskem in političnem področju kakor tudi v gasilstvu odigral zelo pomembno vlogo ne le v pomurskem prostoru, temveč kot poslanec tudi v takratni skupni državi. Gasilci iz Tešanovec v njegov spomin vsako leto pripravijo tradicionalno meddruštveno gasilsko tekmovanje za članske moške in ženske desetine. Tekmovanje, ki poteka od 100. obletnice ustanovitve društva in je doslej izostalo le enkrat, je bilo letos že šestič po vrsti.

Zaradi preveč muhastega vremena in nedokončane že pred leti začete infrastrukture na nogometnem igrišču, so se prizadrevni gostitelji tudi letos odločili preseliti prireditveni prostor za vaško-gasilski dom. Odločitev se je že lani pokazala kot dobra.

Letos je memorialnemu tekmovanju novo in zelo mlado vodstvo društva dodalo še eno novost: da bi »ujeli« tudi pravi čas, ko imajo gasilci nekoliko več časa, je bilo tekmovanje prvič pod soji žarometov.

Gasilci so se že po tradiciji pomerili v tridelnem napadu – suha izvedba, s čimer je vsaka ekipa nastopila dvakrat na dveh različnih poligonih. Za končno razvrstitev se je upošteval boljši rezultat. Med sedmimi članskimi ekipami, večina jih je bila z levega brega Mure, so imeli številni gledalci priložnost videti nastope nekaterih zelo uigranih desetih. Kljub temu so bili prireditelji nekoliko razočarani, saj objavljenih nastopov kar dveh olimpijskih ekip – Korovec in Steklarne Rogaška Slatina – letos po dolgem času ni bilo. Tako je prvič zmagala ostala v do-

mači gasilski zvezi (OGZ Moravske Toplice) – zmagali so Sebeborci, sledijo pa Rožički Vrh (GZ Sveti Jurij ob Ščavnici) na drugem in Žizki (GZ Črenšovci) na tretjem mestu. Najdlje je na tekmovanje prišla vrsta iz Braslovč (GZ Žalec), ki je bila četrta, sledijo pa gasilci iz Krplivnika (GZ Hodoš), Stare Gore (GZ Sveti Jurij ob Ščavnici) ter Krnec (OGZ Moravske Toplice). Pri članicah je nastopila le vrsta iz Cerkvenjaka v Slovenskih goricah.

Spominska priznanja in darila vsem ter pokale najboljšim so podeljevali moravskotopliški župan, sicer domačin Franc Cipot, poveljnik Štaba Civilne zaščite občine Moravske Toplice Štefan Jančarič, vodja sodnikov Jože Hari ter novi predsednik društva Matjaž Trajber, ki mu je to bila krstna javna prireditev domačega društva.

Geza Grabar

PGD Prosenjakovci MLADI NADALJUJEJO BOGATO TRADICIJO

Za nadaljevanje več kot stoletne tradicije gasilstva se v Prosenjakovcih, krajevnem središču goriškega dela občine Moravske Toplice, se ni bati. Zagotovilo za to je zelo aktivna pionirska desetina mladih gasilcev, ki nepretrgano deluje že štiri leta. Zasluge za uspešno delo mladih gasilcev, ki se redno udeležujejo tako sektorskih kakor občinskih in regijskih tekmovanj, imata mentorja mladih Izidor Koroša in Natalija Kovač, ki z mladimi ob vadbi in skupnih druženjih preživita veliko časa.

V desetini, ki je bila na sektorskem tekmovanju v Čikečki vasi, od koder je naš posnetek, tudi letos edina, je vključena domala vsa mladina iz kraja; če je potrebno – in to se je zgodilo prav v Čikečki vasi – pa pristopijo tudi mladi iz okoliških krajev, zlasti iz Središča in Ivanjševca.

Na omenjenem tekmovanju smo tako dobro razpoložene srečali Mateja Hahna, Alena Vugrinca, Simona Šanco, Mitjo Gorza, Damjana Baleka, Miho Kerčmarja, Alena Kovača, Niklasa Havažija ter Aljošo Koroša.

Mladi gasilci iz Prosenjakovca. Ob predsedniku Štefanu Kovaču (prvi z leve) je mentorica Natalija Kovač, prvi z desne je mentor Izidor Koroša.

Na mlade naraščajnike so v društvu, ki ga vodi Štefan Kovač, zelo ponosni, saj se zavedajo svoje vloge osrednjega društva v tistem delu občine, pa tudi tega, da je samo delo z mladimi najbolj trdno zagotovilo za nadaljevanje bogate tradicije gasilstva. Po drugi strani ima gasilstvo tudi pomembno vlogo pri vzgoji mladih ljudi.

Kot nam je povedal Štefan Kovač, si v društvu že nekaj časa prizadevajo, da bi zamenjali dotrajano orodno vozilo z gasilsko avtociстерno. Ker gre za precejšnja finančna sredstva, saj je cisterna vredna okrog 20 milijonov tolarjev, naj bi denar za nakup združili tako društvo, občina, tovarna Tekstil Pletilstvo kakor tudi krajan. Računajo pa tudi na državno pomoč.

Geza Grabar

Zmagovalna ekipa 6. Benkovega memoriala: Sebeborci

110 LET GASILCEV IZ MOTVARJEVEC

Jubilej, ki so ga nedavno počastili gasilci iz Motvarjevca, je dokaz, da ima gasilstvo zelo dolgo in bogato tradicijo. Prostovoljno gasilsko društvo (PGD) Motvarjevci je namreč med vsemi 27 društvi v občini drugo najstarejše, saj je bilo ustanovljeno leta 1892. 110-letni jubilej so gasilci in krajan na narodnostno mešanem območju tik ob meji z Madžarsko dostojno proslavili, z udeležbo na svečanosti pa so ga počastili tudi številni gostje, gasilci ter drugi občani, med njimi: predsednik Gasilske zveze Slovenije (GZS) Ernest Eöry, župan Franc Cipot, poslanca v državnem zboru Marija Pozzovec in Geza Džuban ter številnih drugi.

Predsednik PGD Motvarjevci Štefan Žohar je med drugim povedal: »Tu, na obrobju Slovenije, je gasilstvo poleg reševanja bilo in je še danes tudi organizacija, ki s svojo dejavnostjo prispeva k ohranjanju narodne samobitnosti in v naši sredini tudi jezika. Gasilska organizacija je nešteto krat pobudnik, organizator in realizator številnih kulturnih, družbenih in drugih aktivnosti, ki ljudi združujejo in povezujejo. In prav v manjših naseljih, kot je naše, je to zelo pomembno.«

V nadaljevanju je pregledal zgodovino društva, v kateri so najpomembnejši mejniki: nakup ročne brizgalne leta 1906, ki je svojemu namenu služila vse do leta 1956, ko jo je zamenjala motorna brizgalna Savica. Ideja o gradnji novega prizidka in gasilske garaže k že obstoječem vaškem domu se je začela uresničevati v začetku 60. let. Sodobnejšo motorno brizgalno Ziegler so kupili leta 1969. Deset let pozneje se je motvarjevskim gasilcem ponudila možnost za nakup originalne prikolice za prevoz brizgalne z opremo in članstva. Ob

Predsednik OZG Moravske Toplice Slavko Škerlak in župan Franc Cipot podelujeta priznanje I. stopnje GZS predsedniku Štefanu Žoharju.

praznovanju 90-letnice je društvo razvilo prapor. Leta 1983 so sprejeli sklep o nakupu gasilskega vozila. To vozilo služi svojemu namenu še danes. Z adaptacijo stare osnovne šole leta 1987 so pridobili novo gasilsko garažo in pravico do souporabe novih prostorov za društvene dejavnosti. V zadnjih letih delovanja društva so izpopolnjevali obstoječo gasilsko opremo, nabavili nove uniforme in osebna zaščitna sredstva.

»Pred kratkim sem na eni od obletnic slišal župana, ki je v svojem nagovoru pozval gasilce, naj ne gubejo naziv 'tovariš', ki je preživel vse sisteme in države. Jaz bi ob tem še dodal: Na našem koncu te lepe dežele, tu ob meji z Madžarsko, uporabljamo še lepši, madžarski izraz, to je 'bajtársak', kar v dobesednem prevodu pomeni »prijatelj v nesreči«. Torej: gasilci smo bili in ostajamo prijatelji v nesreči in v pomoč vsakomur, kdor nas potrebuje,« je zaključil Štefan Žohar.

Na slovesnosti, katere program so popestrile domače mladinske in odrasle skupine, so podelili tudi priznanja in odlikovanja. Ob značkah za dolgoletno delo v gasilskih vrstah naj omenimo imena gasilcev, ki so prejeli priznanje za 50-letno delo: Geza Dora st., Oskar Glavač in Geza Vass; priznanja GZS I. stopnje so pripadla Oskarju Glavaču, Ernestu Geciju, Štefanu Žoharju ter Robertu Janku.

Geza Grabar

Kolesarski maraton Terme 3000 LETOS ŽE 328 KOLESARJEV

Kolesarjenje v okviru rekreativnega kolesarskega maratona »Terme 3000« – Občinska športna zveza (OŠZ) Moravske Toplice ga je v ciklusu prireditev ob letošnjem občinskem prazniku pripravila že šestič po vrsti – je bilo ob prijetnem jesenskem sončnem vremenu pravi užitek. Prav tako tudi družabni del ob pristnem prekmurskem bograču neposredno po prihodu na cilj.

Na dveh progah, izključno speljanih po krajih naše občine – krajši in ravninski, primereni za družinsko kolesarjenje, ter daljši in bolj razgibani na 50 kilometrov – je v lepotah narave uživalo več kot tristo kolesarjev, natančno 328, iz celotne severovzhodne Slovenije. Tako so tudi najštevilnejše ekipe, ki so bile deležne posebne pozornosti, prihajale z obeh bregov Mure: Športnega društva Predanovci, tovarne Mure in kolesarske sekcije Športnega društva Radenci.

Kljub temu, da kolesarski maraton ni bil tekmovalnega značaja, naj omenimo, da so pedale na najkrajši progi najhitreje poganjali Mitja Lainščak iz Murske Sobote, Janez Bedök in Zvone Puklavac, na daljši progi pa Jože Cigut iz Beltincev, Miha Bolkovič in Drago Forjanič. Tudi letos je bil najstarejši udeleženec maratona Miroslav Mihec iz Maribora (77 let), pri ženskah pa Kristina Rengeo iz Murske Sobote (76 let). Najmlajši udeleženec je bil 7-letni Dominik Sedonja iz Rakičana.

Prireditve so z atraktivnim nastopom s starimi kolesi popestrili člani Društva ljubiteljev starih koles Dimek iz Beltincev ter s starimi motorji motoristi Motokluba Veterani Murska Sobota. Za slehernega obiskovalca in kolesarja je bila posebej zanimiva promocijska stojnica, ki so jo v neposredni bližini štartno-ciljnega prostora postavila društva iz Filovca. Vrle članice kulturno-turističnega društva, vinogradniško-sadjarjskega društva ter Vinogradniškega društva Gaj so namreč ponujale številne domače dobrote: pecivo, potice, »pajani« kruh z zaseko in česnom ter seveda vino z vseh treh vinorodnih bregov Filovskih gor.

Zelo uspešna kolesarska prireditve je tudi letos potekala pod pokroviteljstvom Občine Moravske Toplice, Naravnega parka Terme 3000 ter Zavarovalnice Triglav, OE Murska Sobota. Kolesarski maraton pa je štel v sklop vseslovenske akcije Olimpijskega komiteja Slovenije *Slovenija kolesari*.

Geza Grabar

Geza Grabar

KMN Suhi Vrh OBČINSKI IN POKALNI PRVAK

Čeprav klub malega nogometa (KMN) Suhi Vrh sodi med najmlajša športna društva v občini, se lahko s tekmovalnimi uspehi postavi ob bok mnogo starejšim društvom. Z vztrajnim in zagnanim delom so športni zanesenjaki iz kraja, ki so vedno sloveli kot odlični mojstri okroglega usnja, ob začetnih težavah iz leta v leto stopnjevali svoje dosežke tako na tekmovalnem kakor organizacijskem področju. Razvili so se med boljše športne kolektive.

Še prej je bilo potrebno urediti in usposobiti igrišče na Jelovškovem bregu, kar je terjalo veliko prostovoljnih prispevkov, sredstev pokroviteljev pa tudi lastnega dela.

Klub, ki ga vodi nekdanji igralec Mure Ivan Mertük, predseduje pa mu Bela Banko, je letos osvojil kar dve kroni: postali so namreč občinski in pokalni prvaki, kar je njihov največji uspeh doslej.

Njihove izjemne rezultate je že minulo leto, ko so prvič postali občinski prvaki, opazila tudi posebna komisija za izbor športnikov in športnih klubov, saj so med ekipami zasedli 3. mesto.

Martjanci

ŠTUDIJSKI KROŽEK GIBANJE ZA ZDRAVJE

V Martjancih deluje študijski krožek *Gibanje za zdravje*, ki ga organizira Ljudska univerza Murska Sobota, sofinancira pa Ministrstvo za šolstvo, znanost in šport.

Po uvodnem predavanju prim. mag. Branislave Belović, dr. med., o zdravju in vplivu različnih dejavnikov na zdravje so konec junija organizirali test hoje na 2 km. Udeležilo se ga je kar 56 ljudi, ki so preverili svojo telesno sposobnost. Večina se jih tudi udeležuje skupinske rekreativne hoje, ki poteka vsak torek v večernem času.

Od septembra dalje bo študijski krožek vsak mesec pripravil predavanje iz cikla *Šola za zdravo življenje*, ki so si ga zastavili kot program za prihodnje šolsko leto. Krajanji bodo poslušali predavanja na teme: zdrava prehrana, telesna teža, stres, zasvojenost, visok krvni tlak, zvišan holesterol in krvni sladkor. V oktobru načrtujejo rekreativni pohod po Pohorju in nato ponovni test hoje na 2 km, ko bo vsak lahko preveril, koliko so se povečale njegove telesne sposobnosti.

Liljana Grof

TEST HOJE NA DVA KILOMETRA

Gibanje in aktivni slog življenja sta pomembna varovalna dejavnika za zdravje. Vse pogosteje ju uporabljamo pri zdravljenju boleznih. Od leta 2000 v Sloveniji poteka projekt *Slovenija v gibanju – z gibanjem do zdravja*, ki ga uvaja CINDI Slovenija skupaj s Športno unijo Slovenije in zdravstvenimi delavci. V projekt se od začetka vključuje Zdravstveni dom Murska Sobota, ki ima ustrezno izobraženo in usposobljeno ekipo, ki izvaja test hoje na 2 km (zdravnik, medicinske sestre, zdravstveni tehnik, fizioterapevt).

Test hoje na 2 km uvajamo v Sloveniji z namenom, da spodbudimo čimveč Slovencev, ki so telesno nedejavni ali premalo dejavni, k pogostejši in intenzivnejši telesni dejavnosti. Test je dober in enostaven pripomoček za ocenjevanje telesne zmogljivosti. Je tudi motivacijsko sredstvo za večanje ali vzdrževanje telesne dejavnosti, ker test lahko ponovimo po 3-6 mesecih in vidimo, ali smo telesno zmogljivost povečali ali zmanjšali. Test je primeren za normalno telesno dejavno moško in žensko med 20. in 65. letom starosti.

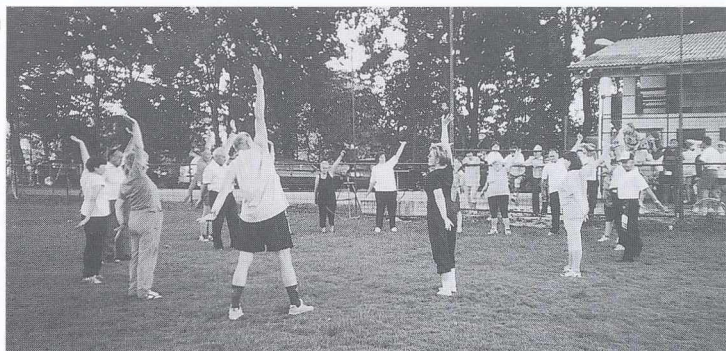
Pred testiranjem vsak udeleženec izpolni vprašalnik o primernosti za testiranje s sedmimi vprašanji. Če udeleženec na eno izmed vprašanj odgovori z »da«, ni primeren za testiranje, razen če testiranje indicira zdravnik. Prav tako se pred testiranjem izmerijo krvni pritisk, telesna teža, telesna višina in izračuna indeks telesne mase. Rezultati testa se izračunajo na podlagi petih parametrov: starosti, spola, indeksa telesne mase, časa hoje in srčnega utripa ob koncu testiranja. Vsi udeleženci ob koncu testa dobijo navodila za nadaljnje izvajanje rednih telesnih aktivnosti (kolikokrat na teden, koliko časa in s kakšno telesno dejavnostjo se naj ukvarjajo).

Strokovnjaki CINDI priporočajo pol ure zmerne gibanja dnevno, kar pomeni, da se gibanje izvaja tako intenzivno, da se rahlo oznojimo in zadihamo.

S testom hoje na 2 km nam je omogočeno, da preverimo svoje telesne sposobnosti in dobimo navodila za nadaljnjo telesno dejavnost. Dolžnost vsakega posameznika pa je, da poskrbi za svoje zdravje.

Jože Trajber, višji med. tehnik

Pred testom hoje se je potrebno ogreti in razgibati pod vodstvom fizioterapevtke.

NEZGODNO ZAVAROVANJE OTROK IN MLADINE

LUNA\BWA

KDOR VISOKO LETA,
MORA STATI TRDNO NA TLEH

Del življenja so neizogibno tudi neprijetni dogodki, ki lahko v vsakem trenutku posežejo v naša in življenja naših otrok. Otroci in mladi so jim zaradi aktivnega in dinamičnega življenja izpostavljeni še pogosteje. Kljub veliki previdnosti vseh nezgod ne moremo preprečiti, s sklenitvijo nezgodnega zavarovanja pa lahko omilimo njihove finančne posledice.

Ob začetku šolskega in študijskega leta ne pozabite skleniti nezgodnega zavarovanja. V tem času lahko pod posebej ugodnimi pogoji sklenete zavarovanje **v vrtcu, šoli ali na fakulteti**, na vseh poslovnih mestih Zavarovalnice Triglav pa tudi do konca oktobra. Poiščite prepoznavno zloženko!

KER ŽIVLJENJE POTREBUJE VARNOST

www.zav-triglav.si

Občinsko srečanje upokojencev

ŠTEFAN MAKOTER – ČASTNI PREDSEDNIK

Člani Društva upokojencev (DU) Moravske Toplice – več kot 650 jih je – so za tradicionalno letno srečanje izbrali izletniško-kmečki turizem Zver v Bogojini. Druženje je minilo v prijetnem in sproščenem ozračju in ob veliki udeležbi, saj se jih je kljub veliki poletni pripeki zbralo več kot 250. Družabna prireditev v Bogojini je lepo uspela. Za to so poskrbeli učenci tamkajšnje osemletke, ki so pod vodstvom učiteljice Melite Nemeč pripravili prisrčen in bogat kulturni program. Tudi člani moškega pevskega zbora Bogojina pod vodstvom Štefana Pucka in pevke iz Filovec, ki jih vodi Marija Vegi, so z ubranim petjem navdušili poslušalce z ljudskimi in ponarodelimi pesmimi.

Zbrane je v pozdravnem nagovoru predsednik društva Rajko Janjič seznanil med drugim tudi z delom društva do konca leta. »Prva naloga je otvoritev naših društvenih prostorov v Tešanovcih, ob tej priložnosti pa načrtujemo tudi razstavo ročnih del naših članic in članov. Ne bomo pa pozabili niti na organizacijo izletov in tradicionalnih predavanj o zdravju. Tudi o literarnem večeru razmišljamo. V načrtu pa imamo tudi ustanovitev društvenega pevskega zbora. Že v prvi polovici leta smo

obiskali nekatere naše bolne člane, do konca leta pa bomo obiskali še preostale, prav tako tudi jubilate,« je bil izčrpen predsednik.

Dolgoletnemu predsedniku društva in pobudniku za ustanovitev DU Moravske Toplice Štefanu Makoterju je izročil listino, saj so ga s sklepom upravnega odbora DU Moravske Toplice imenovali za častnega predsednika društva.

Kot smo izvedeli na srečanju v Bogojini, pa se na začetku poletja upokojenci že nekaj let srečujejo tudi na poletnih piknikih, ki jih z namenom, spoznati čimveč občine iz prve roke, prav tako nenehno pripravljajo v drugem kraju. Letošnjega piknika pri lovskem domu v Ivanovcih se je tako udeležilo kar 140 članov društva.

Geza Grabar

Ivanovci

JABOLKO IN GROZD

Turistično društvo Ivanovci je v začetku avgusta pripravilo pri Vinogradniškem centru Goričko v Ivanovcih druge vinogradniško-sadjarke igre *Grozd in jabolko*. V lepem vremenu se je iger udeležilo poleg domačinov še šest ekip kulturnih in turističnih društev, precej drugih obiskovalcev si je prišlo igre le ogledat. Ekipa se je tokrat pomerila v šestih igrah in sicer: nošenje grozdja, stiskanje grozdja, stekleničenje, jabolko na vrvici, ples z jabolkom in igra presenečenja. Domače kulturno

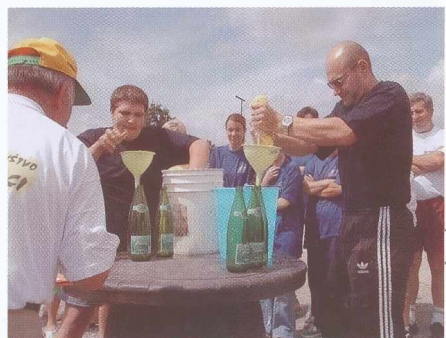

FOTO: JANEZ ŠKALIČ

društvo je pripravilo poleg iger še bogat srečolov z mnogimi dobitki.

Igre so potekale bolj v prijateljskem kot v strogo tekmovalnem vzdušju. Tudi namen iger je bil predvsem prijateljsko druženje in preživljanje vsaj enega dneva v prijetnem okolju med znanci in prijatelji. Končna razvrstitev ekip po tekmovalstvu: prvo mesto je zasedla ekipa Turističnega društva Negova-Spodnji Ivanjci, drugo mesto je pripadlo ekipi KUD Šalovci, tretje pa ekipi TD »ČEP« Čepinci. Sledile so ekipe TD »Vrtanek« Petrovci, KTD Dolina, KTD Vaneča in domačini, TD Ivanovci.

Ker je bil tudi tokratni odziv na igre dober, bodo igre najbrž postale tradicionalne.

Janez Škalič

FOTO: GEZA GRABAR

NAJGRÜNT 2002

FOTO: ARHIV TIC, avtor: Z. Grezda

Najlepša kmetija: Lainšček, Rumičev breg, Moravske Toplice

Najlepša domačija: Pevec, Martjanci

LIPNICA – glasilo Občine Moravske Toplice • izdajateljski svet: Janez Čarni, Alojz Glavač, Geza Grabar, Andželko Janjič, Nada Lutarič (predsednica), Tibor Vörös, Vlado Vučkic • ureja uredniški odbor v sestavi: Geza Grabar, Bojan Peček, Ludvik Sočić (odgovorni urednik) • administrativna opravila: Marjanca Granfol • prelom in fotoliti: Atelje Antolin • tisk: Solidarnost Murska Sobota, september 2002 • naklada: 2.300 izvodov • Lipnica ni naprodaj – vsako gospodinjstvo v občini jo dobi brezplačno, drugi zainteresirani pa na sedežu Občine Moravske Toplice, Kranjčeva 3, 9226 Moravske Toplice – telefon 02 / 538 15 00, 548 17 65, 548 18 10, faks: 02 / 538 15 02, E-mail: obcina.moravsketoplice@moj.net - internet: www.moravske-toplice.si